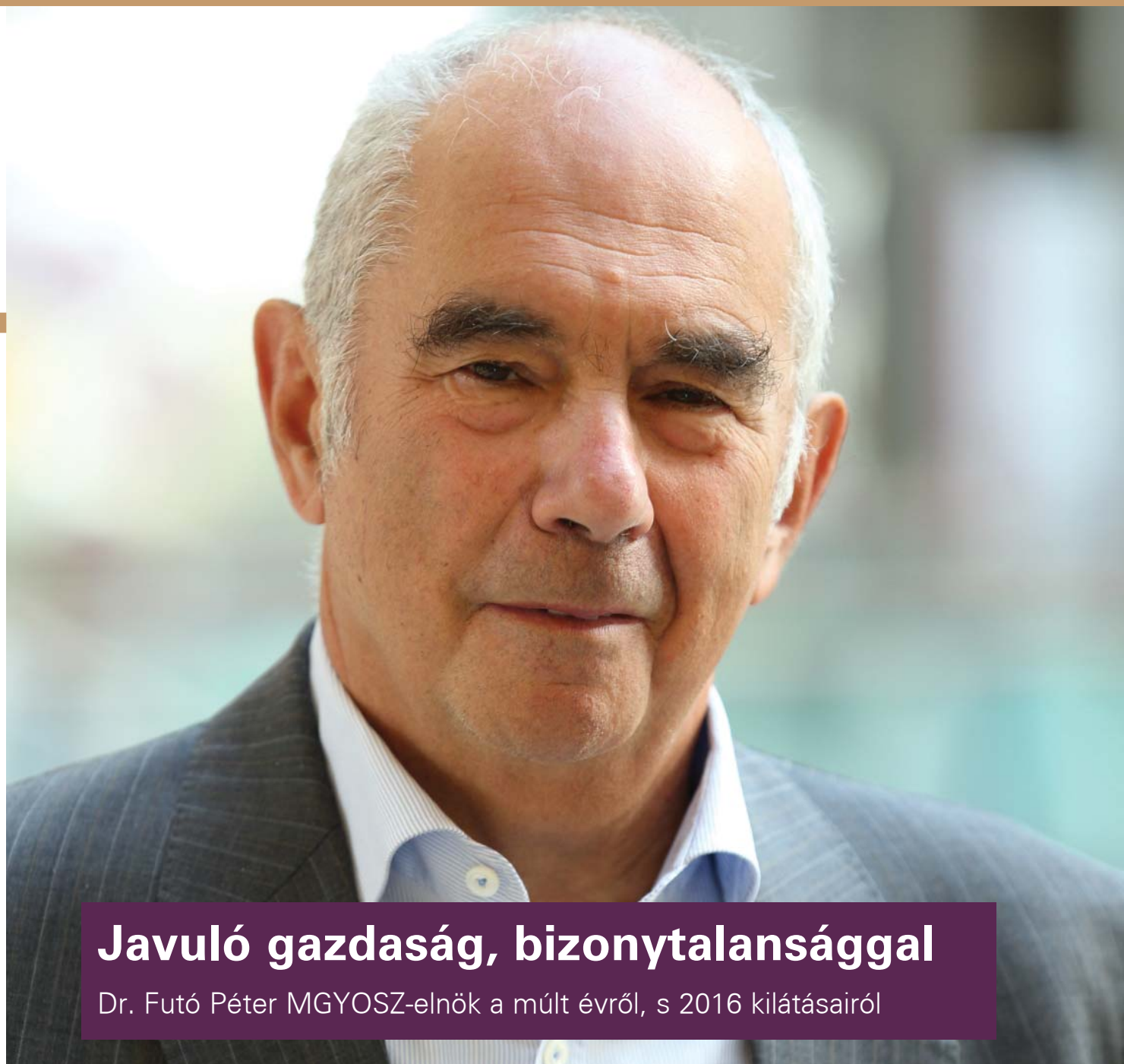

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LVI. ÉVFOLYAM, 2016. 1. SZÁM

Javuló gazdaság, bizonytalansággal

Dr. Futó Péter MGYOSZ-elnök a múlt évről, s 2016 kilátásairól

**Milyen volt 2015,
milyen lehet 2016?**

12-14.

**A hatékony távmunka
feltételei**

15-16. oldal

**Munkavállalói mobilitás:
a fiatalok kiváltsága**

18. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Geopolitikai gondok, gazdasági javulás,
növekvő fogyasztás3
Növekvő geopolitikai bizonytalanság,
csökkenő vezérigazgatói optimizmus . .6

CÍMLAPINTERJÚ

Javuló gazdaság, kérdéses
fenntarthatóság9

KÖRKÉRDÉS

Milyen volt 2015,
milyen lehet 2016?12

NAGYÍTÓ

Hatékony távmunka: emberi
és műszaki feltételek15
A cégvezetők szerint van korrupció,
de azt nem tapasztalják
saját környezetükben17
Munkavállalói mobilitás:
a fiatalok kiváltsága18

MGYOSZ-HÍREK

Családi vállalkozások: generációváltás,
átképzés19
Komoly fejlesztés
az ország legjobb gimnáziumában . . .20
Kilencéves csúcson
a GKI-MGYOSZ Ingatlanindex21

KÖNYVJELZŐ

Kreatív szabadság,
örömteli munka24

A MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Horváth Miklós,
elnök,

Magyar Külgazdasági Szövetség

„Várhatóan beindul a cégek
között egy bérharc, hogy
a jó szakembereket meg-
szerezzék, vagy megtartsák.”

Esélyek és veszélyek 2016-ban

A múlt év ismét arról győzhette meg a hazai és nemzetközi üzleti világot, hogy a bizonytalanság foka igen magas, ebből következően pontosan tervezni 2016-ra is nehéz. Ebben a környezetben különösen fontos, hogy a lehetséges rizikókat felmérjük, és amennyire lehet, kezeljük.

Szerencsére a bizonytalanságban is akadnak kapaszkodók, melyek aránylag nagy biztonsággal felismerhetők. Én ezek közé sorolom a forint árfolyamát: az előrejelzések szerint az euró 310–315 forintba kerül a belátható periódusban. A fogyasztás lassan, de biztosan nő, nálunk is, Európában is, s ez általános lassú gazdasági növekedéshez vezet. Ugyancsak nemzetközi trend az alacsony inflációs környezet, az alacsony kamat és az alacsony olajár. Ezekre lehet építeni, ezekkel lehet kalkulálni, ezek a tervezésnél növekedést megalapozó tényezők lehetnek.

A biztos pontok mellett azonban jócskán akadnak veszélyek is, amelyek felboríthatnak minden üzleti tervet. A növekedés feltétele a növelhető piac, azaz hogy legyen kereslet az adott termékekre. Ha erre van perspektíva, akkor még itthon és Európában egyaránt kérdéses, hogy megvan-e a szükséges kvalifikált munkaerő. S a már most is túl magas állami terhek mellé nem kerül hirtelen valami „pótpótadó”, mert a költségvetés mégsem úgy alakul, ahogy tervezték... S akkor még a globális világgazdasági függőségből adódó veszélyekről nem is beszéltem. Ez utóbbit nem tudjuk befolyásolni, az előbbi veszélyeket azért lehet mérsékelni.

Nézzük tehát a veszélyeket, amelyek a vállalati reményeket romba dönthetik. Minden cég számára alapkérdés, van-e termékei számára fogadóképes piac. A belföldi piac bővül, bővülget, ugyanakkor látványos növekedésével nem számolunk, tehát ugrásszerű versenyképességi növekedést kell egy vállalkozásnak elérnie, hogy a kis piacon boldoguljon, vagy ha ez nem megy, külföldre szállíthasson. Az exportőr esetében a piac határtalanul nagy lehet, de vajon képes-e a magyar cég az ottani piac megdolgozására. S ha még nem, milyen eszközök kellene a megszerzéséhez. Tételezzük fel, hogy piac lenne egy adott termékekre, a következő veszélyforrást a kvalifikált munkaerő léte vagy nemléte jelentheti. Ma egyre inkább az utóbbi a realitás. Várhatóan beindul a cégek között egy bérharc, hogy a szűkösen rendelkezésre álló szakembereket megszerezzék, vagy megtartsák. Nélkülük ugyanis nincs minőségi termelés sem, ami a megszerzett piac elvesztéséhez vezethet. S ha beindul a bérharc, a következő kérdés az lesz, képesek lesznek-e a vállalatok az így megnövekvő költségeket az árakban is érvényesíteni, vagy a meglévő árak elegendő fedezetet nyújtanak-e erre. Ha nem, akkor mi lesz...?

Minden előrejelzés arról szól, az idén – a globális bizonytalanság ellenére is – növekedés lesz a világgazdaságban, az Európai Unióban, s Magyarországon is. Tehát a kilátások inkább jók, mint rosszak. Kérdés, mire jutunk, mi magyarok...

GEOPOLITIKAI GONDOK, GAZDASÁGI JAVULÁS, NÖVEKVŐ FOGYASZTÁS

Leginkább a geopolitikai kérdések okozhatnak fejfájást a döntéshozóknak 2016-ban, a gazdaságban több biztató jel is akad. Az Európai Bizottság és a PwC elemzői is közzétették előrejelzésüket 2016-ra vonatkozóan.

2016

Az idén 2,1 százalékos, jövőre 2,5 százalékos gazdasági növekedésre számít Magyarországon az Európai Bizottság (EB). Az unió egészének gazdasági növekedése az előrejelzés szerint idén 1,9 százalék körül stabilizálódhat, jövőre 2,0 százalékra emelkedhet.

MAGYARORSZÁG: FELFELÉ MÓDOSULHAT A BECSLÉS

A brüsszeli testület gazdasági és pénzügyi főigazgatóságának (EcFin) friss helyzetértékelésében emlékeztetnek arra, hogy a magyar bruttó hazai termék (GDP) tavaly 2,7 százalékkal, 2014-ben pedig 3,7 százalékkal nőtt.

A növekedés várható lassulása főként annak tudható be, hogy mérséklődik az EU-források felhasználása és ezáltal csökkenni fog az állami és magánberuházások mértéke is. Ezeket részben kompenzálja a magánfogyasztás 3,2 százalékos bővülése, amit nagyban segített a devizahitelek forintosítása és az, hogy 16 százalékról 15 százalékra csökken a személyi jövedelemadó (szja) kulcsa.

Az idei év után a 2017-es növekedésnek is a belső kereslet lesz a fő hajtóereje, az előrejelzés szerint tovább nő a lakossági fogyasztás és beruházás, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) intézkedései pedig javítani fogják a kereskedelmi bankok hitelezési aktivitását. Kedvező gazdasági hatása lesz annak is, hogy a laxkásépítés áfája 27-ről 5 százalékra csökken.

A beruházások a 2015-ös stagnálás után idén 2 százalékos csökkenést, jövőre viszont 3,6 százalékos növekedést fognak mutatni a Bizottság szerint.

Az uniós javaslattevő-végrehajtó intézmény becslései szerint a magyarországi munkanélküliség, amely 2015-ben 6,7 százalékra csökkent, tovább zsugorodik majd: idén várhatóan 6, jövőre pedig 5,2 százalékra süllyed. A jelentésben hangsúlyozták, a közmunkaprogram mellett a magánszektor is hozzájárult a foglalkoztatottság bővüléséhez.

Az infláció a jelentés szerint 1,7 százalékos lesz 2016-ban, ám a vártnál alacsonyabb kőolajárak, a mérsékelt importált infláció és az olcsó élelmiszerárak miatt a

EB: BIZONYTALAN KILÁTÁSOK

Az Európai Bizottság (EB) szerint a világgazdasági felülbuzdulás lassabb lesz, mint azt ősszel feltételezték – a jelentés szerint a világgazdaság növekedése 2009 óta valószínűleg tavaly volt a legalacsonyabb. A világgazdasági kilátások továbbra is bizonytalanok, és egyre jelentősebbek kockázati tényezők. Ezek közé tartozik a feltörekvő gazdaságok lassabb ütemű növekedése, a Kínában végrehajtott, de nem teljes körű gazdasági kiigazítás, valamint az USA-ban kilátásba helyezett további kamatemelés. Ezek zavart okozhatnak a pénzügyi piacokon, esetleg káros hatást gyakorolhatnak a sérülékenyebb feltörekvő gazdaságokra. Az olajárak további csökkenése szintén hátrányosan érintheti az olajexportáló országokat és visszavetheti az uniós export iránti keresletet.

FELMINŐSÍTETTE MAGYARORSZÁGOT A COFACE

A világ egyik legnagyobb hitelbiztosítója, a Coface felminősítette Magyarországot, az eddigi „B” helyett az „A4”-es, elfogadható kockázatú kategóriában tartják nyilván a továbbiakban a magyar gazdaságot. A Coface januári vizsgálatában összesen 160 ország minősítését végezte el, de egyedül Magyarország kapott jobb osztályzatot, míg három másik ország esetében megerősítették, és kedvező kilátással látták el a jelenlegi osztályzatot. Magyarország felminősítését egyebek mellett azzal indokolták, hogy a gazdasági növekedést tartósnak és egyszeri hatásoktól mentesnek tekintik, kielégítőnek tartják a magyarországi üzleti környezetet, s a felminősítés mellett szólt a lakossági devizahitelek kivételése a bankrendszerből, a növekvő foglalkoztatottság is.

jegybank 3 százalékos inflációs célja 2017 végénél korábban aligha teljesül.

A költségvetési deficit szilárdan a 3 százalékos uniós tűréshatár alatt fog maradni, idén a történelmi mélypontnak számító 2 százalék körül várható és jövőre 1,9 százalékra is csökkenhet az EU prognózisa szerint. A nagyobb deficit kockázatát növeli a lakástámogatások felülről nyitott jellege, a működési kiadások – kivált az egészségügyben – szűkre szabott kerete, ugyanakkor a termőföld eladásokból befolyó összeg bőven meghaladhatja a költségvetésben előirányoztat.

Az államadósság idén 0,5 százalékos csökkenéssel a GDP 75,8 százalékára fog mérséklődni, 2017-ben pedig 72,4 százalékra – olvasható a dokumentumban.

Az EcFin megállapítja, hogy a bizonytalansági tényezők a vizsgált időszakban inkább felfelé módosíthatják a becsléseket, ilyen lehet például az átlagosnál jobb mezőgazdasági teljesítmény.

EURÓPAI UNIÓ: STABIL

Az uniós tagországok gazdasági teljesítményét tavaly a stabilitás, vagy az enyhe emelkedés jellemezte, 2017-ig további javulás várható. Az Unió egészének gazdasági növekedése az előrejelzés szerint idén 1,9 százalék körül stabilizálódhat, de 2,0 százalékra is emelkedhet a jövőre. Az eurózóna országaiban a tavalyi 1,6 százalékhoz képest idén 1,7 százalékos gazdasági növekedés várható, amely 2017-re 1,9 százalékra emelkedhet.

Bizonyos növekedést támogató tényezők, mint az alacsony olajárak, a kedvező finanszírozási feltételek és a gyenge euróárfolyam idén várhatóan erősödnek, és tovább segítik a növekedést. Ugyanakkor a gazdaságot érintő kockázatok egyre hangsúlyosabbá válhatnak. Ilyen a kínai és más feltörekvő országok gazdaságának lassuló növekedése, a világkereskedelem lassulása, valamint a politikai és geopolitikai bizonytalanságok.

Az uniós előrejelzés szerint a gazdaság motorja továbbra is a lakossági fogyasztás lesz az idei és a jövő évben, amit az

emelkedő reáljövedelmek és a javuló munkaerőpiac támogat. A foglalkoztatás terén szerény növekedés várható. A tagországok munkanélküliségi rátája a múlt évhez viszonyítva valamivel lassabb csökkenést mutat majd. A munkanélküliség az euróövezetben a 2015-ös 11 százalékról várhatóan 10,5 százalékra csökken 2016-ban, de 10,2 százalékra mérséklődhet jövőre. Az Európai Unió egészében a munkanélküliség a tavalyi 9,5 százalékhoz képest 9,0 százalékra mérséklődik az idén, majd 8,7 százalék lehet a következő évben.

A bizottsági előrejelzés szerint az euróövezeti tagállamok összesített költségvetési hiánya az előrejelzés szerint tovább csökken, ami a gazdasági aktivitás fellendülésének és kisebb mértékben az alacsonyabb kamatkidadásoknak köszönhető. Az előrejelzés szerint az euróövezeti költségvetési hiány 2015-ben a GDP 2,2 százalékára csökkent (EU: 2,5 százalék), és ez a tendencia várhatóan folytatódik, így a hiány idén a GDP 1,9 százalékára (EU: 2,2 százalék), 2017-ben pedig a GDP 1,6 százalékára (EU: 1,8 százalék) mérséklődhet. Az euróövezet GDP-arányos államadóssága a 2014-ben elért 94,5 százalékos csúcstól (EU: 88,6 százalék) után az előrejelzés szerint 2017-ben 91,3 százalékra csökken (EU: 85,7 százalék).

Az euróövezeti éves infláció 2015 végén éppen csak meghaladta a nullát, legfőképpen az olajárak további esése miatt. A fogyasztói infláció az euróövezetben az év első felében előreláthatólag alacsony marad, majd az év második felében – az olajárzuhanás hatásainak mérséklődése nyomán – növekedésnek indul.

A 2016-os év egészét tekintve az euróövezeti éves infláció a jelenlegi előrejelzés szerint csupán 0,5 százalék lesz, részben a továbbra is visszafogott bérnövekedésből adódóan. A várakozások szerint az infláció fokozatosan emelkedni kezd, 2017-ben eléri az 1,5 százalékot, amit a magasabb bérek, a fokozott belső kereslet és az olajárak lassú növekedése okoz majd. Az euróövezeti exportnövekedés 2015 második félévében tapasztalt mérséklődést követően 2016 folyamán ismét gyorsulhat. Ez az euró korábbi leértékelődéséből, az alacsonyabb fajlagos munkaköltségből

és a külső kereslet fokozatos növekedéséből adódó, késleltetett hatásoknak tudható be – írja az *MTI*.

PWC-ELŐREJELZÉS: VILÁGGAZDASÁG 2016

1. A G7-országok nyugodtabb vizeken evezhetnek: A G7-országok a GDP-vel súlyozottan várhatóan 2%-nál nagyobb mértékben fognak növekedni, ami 2010 óta a leggyorsabb ütemet jelentené. Ezzel szemben az E7-csoportba tartozó feltörekvő gazdaságok a rájuk tendenciaként jellemző mértéknél lassabban (de a G7-országoknál még így is gyorsabban) fejlődnek majd. Az E7-országok közül a brazil és az orosz gazdaságban szűkülés, Kínában lassulás lesz megfigyelhető, míg India csúcsteljesítményt fog nyújtani

2. A politikai döntéshozókat a gazdasági kérdések helyett leginkább a geopolitikai kérdések fogják foglalkoztatni:

A legtöbb hír továbbra is három geopolitikai témában fog megjelenni. Ezek közül az első az európai menekültválság, amely a tél folyamán enyhülhet, tavasszal azonban újból lobbanásszerűen felerősödhet. A második a nemzetközi közösség közeli keleti válságra adott reakciója. A harmadik pedig az Egyesült Királyság európai uniós tagságáról szóló népszavazás.

3. Az árupiaci árak hosszabb időszakon keresztül alacsonyabb szinten maradnak:

Az árut importáló gazdaságokban ez a legtöbb vállalkozás, háztartás és politikai döntéshozó számára jó hír, a jelentős mértékben áruexportra építő országok számára azonban kihívást jelent.

A várható trendek bővebben:

- A G7-országok közül az Egyesült Államok fogja vezetni a GDP növekedési tabellát: az Egyesült Államok gazdasága csaknem 3%-kal fog bővülni, ami a G7-országok 2016. évi teljes növekedésének mintegy kétharmadát teszi ki. Az Egyesült Államok várhatóan havonta továbbra is átlagosan közel 200 000 új munkahelyet teremt, ily módon elősegítve a fogyasztás növekedésének fenntartását. Az Egyesült Államok azonban nem fogja tudni

egykönnyen elnyerni a leggyorsabban bővülő G7-gazdaság címet; fő ellenfele az Egyesült Királyság lesz, amelynek várható növekedése a 2-2,5% közötti sávban fog mozogni.

- Az Egyesült Államokban és az Egyesült Királyságban 2016-ban a kamatok növekedése várható: Ennek feltételeit a Fed teremtette meg, amikor tavaly decemberben – 2006 óta első alkalommal – kamatot emelt. A PwC közgazdaszai arra számítanak, hogy a kamatemelés 2016-ban, ha fokozatosan is, de tovább folytatódik. Hacsak be nem következik olyan nagyobb globális megrázkódtatás, ami ezt ellehetetleníti, a Bank of England valamint 2016 folyamán várhatóan szintén megteszi ezt a lépést. Az Egyesült Államokkal és az Egyesült Királysággal szemben az Európai Központi Bank, a Bank of Japan és a People's Bank of China 2016-ban vélhetően továbbra is alkalmazkodó monetáris politikát folytat.
- Az euróövezeti válság vége: A perifériális gazdaságok immár második évben fognak a magországok gazdaságaitól gyorsabb ütemben bővülni. A görög válság újra felerősödhet, ám ez nem feltétlenül fog továbbgyűrűzni az övezet többi országára. A PwC közgazdaszai ezért vélekednek úgy, hogy 2016 a szélesebb euróövezetbeli pénzügyi válság lecsengésének legalábbis a kezdetét jelzi majd.
- Az E7-országok között India fog a legmagasabban teljesíteni: India várakozások szerint immár a második egymást követő évben fog Kínánál gyorsabban növekedni, ami reálértéken 7,7% körüli bővülést jelent. India továbbra is a nemrégiben végrehajtott reformok előnyeit élvezzi majd.
- A kínai GDP növekedése 6,5%-ra mérséklődik: Kína további gazdasági lassulása az egyensúly helyreállása közben folytatódni látszik. A termelés és az exportágazat növekedése továbbra is fokozatosan lassul. A kínai üzleti élet vezetői azonban a magasabb hozzáadott értékkel rendelkező termelési területek felé fordulnak. A PwC szerint emiatt egyre több kínai vállalat fog különösen új technológiákkal és K+F tevékenységekkel foglalkozó társaságok felvásárlása révén külföldön befektetni.

A G7 ÉS AZ E7

A G7 a fejlett ipari országok informális fóruma.

Tagjai:

Franciaország

USA

Nagy-Britannia

Németország

Japán

Olaszország

Kanada

(1975-ben alakult, 1976-ban Kanadát is felvették, így létrejött a G7 néven ismertté vált rendszeres állam- és kormányfői csúcstalálkozó. 1977 óta az Európai Bizottság is részt vesz a találkozókön.)

Az E7 a legnagyobb feltörekvő országok hetes csoportja.

Tagjai:

Brazília

India

Indonézia

Kína

Mexikó

Oroszország

Törökország

Növekvő geopolitikai bizonytalanság, csökkenő vezérigazgatói optimizmus

A PwC éves globális vezérigazgató felmérésének eredményei borúlátó világgazdasági kilátásokat jeleznek az elkövetkezendő 12 hónapra. A több mint 1400 cégvezető részvételével készült felmérés eredményeit a davosi Világgazdasági Fórumon hozták nyilvánosságra. A magyar felmérés eredményeit – melyben az MGYOSZ is közreműködő partner volt – márciusban ismertetik.

NÉHÁNY ADAT A FELMÉRÉSBŐL

- * **10 százalékponttal esett a világgazdaság kilátásaira vonatkozó optimizmus**
- * **Jelentősen erősödtek a geopolitikai bizonytalansággal kapcsolatos aggodalmak.**
- * **A megkérdezett cégvezetők alig több mint egyharmada volt nagyon bizakodó saját cége jövő évi növekedési kilátásait illetően, ami az előző évi értékhez viszonyítva 4 százalékpontos csökkenést jelent.**
- * **A vállalatvezetők 90%-a változtat világszerte a technológia jelenlegi felhasználásának módján.**

A PwC éves Globális Vezérigazgató Felmérésének eredményei szerint a megkérdezett cégvezetők alig több mint egyharmada (35%) volt nagyon bizakodó saját cége jövő évi növekedési kilátásait illetően, ami az előző évi értékhez (39%) viszonyítva 4 százalékpontos csökkenést jelent. A felmérésben részt vevő cégvezetők kétharmada (66%) szerint vállalatuknak ma több fenyegetettséggel kell szembenéznie, mint három évvel ezelőtt. Csúpan alig több mint egynegyedük számít a globális gazdasági növekedés bővülésére a következő 12 hónapban, ami a múlt évhez viszonyítva 10 százalékpontos csökkentést jelent.

A kínai gazdaság egyensúlyának helyreállítása, a nyersolaj árának esései, valamint a geopolitikai biztonsági aggályok hatására összességében nőtt a világgazdaság növekedési kilátásai miatti aggodalom. Globálisan a tavalyi 37%-hoz képest a cégvezetők alig több mint negyede (27%) számít a világgazdasági növekedés bővülésére a következő 12 hónapban, míg 23%-uk visszaesésre számít (2015: 17%). Az optimizmus az észak-amerikai cégvezetők körében csúpan feleakkora (16%) mint a legoptimistább régiókban (Nyugat-Európa 33%, Közel-Kelet 34%). A kínai cégvezetők közel egyharmada (33%) arra számít, hogy a világgazdaság növekedése 2016-ban lassulni fog.

CSÖKKEN A BEVÉTELEK NÖVEKEDÉSÉRE VONATKOZÓ OPTIMIZMUS

Csökkent a cégvezetők optimizmusa cégük saját bevételeinek növekedési kilátásait il-

letően (35% „nagyon bizakodó”, a tavalyi 39%-kal szemben). Az általános peszsimista hangulattal szemben csak az indiai (64%), a spanyolországi (54%) és a romániai (50%) cégvezetők körében tapasztalható némi optimizmus. A legnagyobb változás a tajvani cégvezetőknel jelentkezett, akik közül mindössze 19% nagyon bizakodó cége rövid távú növekedési kilátásait illetően, ami a tavalyi 65%-hoz képest megdöbbentő, 46 százalékpontos esést jelent. A bevételeik növekedésével kapcsolatban nagyon bizakodó cégvezetők aránya azonban Svájcban a legalacsonyabb, 16%, míg 2015-ben még 24% volt.

A bevételek növekedésére vox%), USA 33% (46%), Egyesült Királyság 33% (39%) és Németország 28% (35%). Olaszország 20% (20%) és Japán 28% (2015: 27%) változatlan maradt. A trend alól csak Oroszország jelentett kivételt, ahol az optimizmus szintje a tavalyi 16%-os mélypontról 26%-ra emelkedett.

A cégvezetők szerint az elkövetkező egy évben a legjelentősebb növekedési célpontok az USA, Kína, Németország és az Egyesült Királyság. A tíz legjelentősebb növekedési célpiacon között Indonézia és Ausztrália helyét átvette Mexikó és az Egyesült Arab Emírátságok.

A CÉGVEZETŐK TÖBB FENYEGETETTSÉGGEL SZEMBESÜLNEK

A fokozott geopolitikai aggodalmakkal párhuzamosan a megkérdezett cégvezetők kétharmada (66%) szerint cégüknek ma több fenyegetettséggel kell szem-

benéznie, mint három évvel ezelőtt. Mint az elmúlt években is, a cégvezetők a vállalatuk növekedési kilátásait érintő legjelentősebb fenyegetettségnek a túlszabályozást tekintik (79%), ezzel az ideai sorban a negyedik év, amikor a szabályozással kapcsolatos aggodalmak erősödtek. A geopolitikai bizonytalanság azonban a cégvezetőket aggasztó fenyegetettségek között a tavalyi negyedik helyről idén a másodikra ugrott, a válaszadók 74%-ának köszönhetően. Ennek eredményeképpen az alapvető fontosságú szakemberek rendelkezésre állása miatti aggodalom a másodikról a negyedik helyre esett vissza, de még mindig a cégvezetők mintegy háromnegyedét (72%) nyugtalanítja. Az árfolyamok ingadozása miatti aggodalom a harmadik helyen szerepel (73%). A cégvezetők 61%-át a nemzeti és az üzleti érdekeket egyaránt fenyegető számítógépes biztonsági problémák is aggasztják. Az aggodalom az Egyesült Államok, Ausztrália és az Egyesült Királyság, illetve a bank-, a technológiai és a biztosítási szektor cégvezetői között a legerősebb (74%).

KÉSZSÉGEK ÉS TOBORZÁS

A cégvezetők mintegy fele (48%) tervez létszámbővítést a következő 12 hónapban, ami tavalyhoz képest némi visszaesést jelent (50%). Az üzleti toborzási tevékenység Indiában (70%), az Egyesült Királyságban (66%) és Kínában (57%) a legélénkebb.

Továbbra is jelentős az alapvető fontosságú szakemberek rendelkezésre állásával kapcsolatos aggodalom (72%). Az ilyen aggályok több iparágban, így például a szórakoztatóiparban és a médiában, valamint a technológiai szektorban különösen erősen jelentkeznek, de a hagyományosan a természettudományos, technológiai, műszaki tudományos és matematikai („STEM”) készségekre építő iparágakban is megjelennek. Földrajzilag az aggodalom az ázsiai csendes-óceáni térségben (81%), a Közel-Keleten (83%) és Afrikában (86%) a legerősebb, Nyugat-Európában pedig a legalacsonyabb (59%). A cégvezetők mintegy fele (49%) arról számolt be, hogy vezetői utánpótlás programjukban módosításokat hajtanak végre. Eszerint a legfőbb döntéshozók felismerték, hogy a következő vezetői generáció tagjainak szélesebb körű készségekre

lesz szüksége az összetett kihívások kezeléséhez, ideértve a technológiát, a szerteágazó fenyegetettségeket és az érintettek szervezeteikkel szembeni elvárásait. A cégvezetők 41%-a úgy nyilatkozott, hogy a jövőben nagyobb hangsúlyt fektet a munkahelyi kultúrára és magatartásra.

A KORMÁNYZAT ÉS AZ ÜZLETI SZFÉRA

A vezérigazgatók 56%-a szerint a kormány számára kiemelt fontosságú kell hogy legyen az áttekinthető és hatékony adórendszer, a szakképzett, iskolázott és alkalmazkodókész munkaerő (53%), valamint a fizikai és digitális infrastruktúra (50%). A vezérigazgatók azonban a kormányzat teljesítményével nincsenek maradéktalanul megelégedve – különösen az adórendszer hatékonyságát és a jövedelemegyenlőséget illetően. A válaszadók kétharmada (67%) szerint a stabil adózási rendszer fontosabb, mint az alacsony adók.

TECHNOLÓGIA

A felmérés kiemeli a technológiai változás hatását az üzleti életben, amely lehetővé teszi az ügyfelek és az érintettek jobb megértését.

A cégvezetők 90%-a nyilatkozott úgy, hogy változtatnak azon a módon, ahogyan eddig a technológiát az ügyfelek és az

A MAGYAROK BIZAKODÓBBAK

„A Magyarországi Vezérigazgató Felmérés adatainak feldolgozása nemrég kezdődött; az eredményeket márciusban mutatjuk be. A vállalatvezetők hangulatában mutatkozó különbség azonban már most látható. A magyar vezetők mind a globális növekedésben (54%), mind a saját egy évre vetített növekedésükben (39% nagyon bizakodó, további 45% bizakodó) optimistábbak más országokban élő kollégáiknál. A problémák azonban, amelyekkel szembesülnek, szinte azonosak mindenhol. A kérdés az, a hazai optimizmus segíti-e a vállalatvezetőket a komplex helyzetekben való eligazodásban” – árult el némi előzetest Nick Kós, a PwC Magyarország vezérigazgatója a magyar felmérésről.

Nagyon bizakodó a bevételeinek rövid távú növekedését illetően				
	2016	2015	2014	2013
India	64%	62%	49%	63%
Spanyolország	54%	35%	23%	20%
Románia	50%	44%	39%	42%
Mexikó	46%	50%	51%	62%
Argentína	42%	17%	10%	26%
Afrika*	42%	***	***	***
ASEAN-országok**	38%	47%	45%	40%
Dél-Afrika	37%	39%	25%	45%
Globális	35%	39%	39%	36%
Ausztrália	35%	43%	34%	30%
Egyesült Királyság	33%	39%	27%	22%
USA	33%	46%	36%	30%
Északi országok	31%	26%	***	***
Kanada	31%	36%	27%	42%
Dánia	30%	33%	44%	N/A
Németország	28%	35%	33%	31%
Japán	28%	27%	27%	18%
Oroszország	26%	16%	53%	66%
Kína	24%	36%	48%	40%
Brazília	24%	30%	42%	44%
Olaszország	20%	20%	27%	21%
Tajvan	19%	65%	***	***
Svájc	16%	24%	42%	18%

* Afrikába Dél-Afrika nem tartozik bele

** Interjúk a következő ASEAN-országokban készültek: Kambodzsa, Indonézia, Malajzia, Fülöp-szigetek, Szingapúr, Thaiföld és Vietnam

*** Nem elérhető

ÁLTALÁNOS BIZONYTALANSÁG

„A cégek méretüktől függetlenül egyre összetettebb – a geopolitika, a szabályozás, a számítógépes biztonság, a társadalmi fejlődés és a megítélés határain átnyúló – kockázatokkal néznek szembe – értelmezte a felmérést Dennis Nally, a PwC globális vezetője. A cégvezetőknek egy sor, a nemzeti és az üzleti érdekeket egyaránt fenyegető tényezőt kell kezelniük. Az előttünk álló évre vonatkozó borúlátó kilátásokat erősíti, hogy a cégvezetők ismét az Egyesült Államokat, Kínát, Németországot és az Egyesült Királyságot tekintik a növekedés szempontjából legfontosabb országoknak. Az a tény, hogy a cégvezetők továbbra is e biztonságos menedéknek számító országokat jelölték meg, a hosszú távú valódi növekedés általános bizonytalanságot jelzi.”

érintettek megismerésére, megértésére felhasználták. A válaszok alapján a legjelentősebb változás azokban a szektorokban tapasztalható, amelyekben hagyományosan magasak az ügyfelek elvárásai, például a bankszektorban és a tőkepiacokon (90%), a biztosítási piacon (95%), a vendéglátás és szabadidő (94%), valamint az egészségügyi ágazatban (93%). Összességében a válaszadók több mint háromnegyede (77%) véli úgy, hogy a technológiai fejlődés a következő öt évben átalakítja a vállalatokkal szembeni elvárásokat.

Az adatkezelő és -elemző eszközökbe és a CRM-rendszerekbe történő befektetés keveset a legnagyobb megtérüléssel a vezetők szerint. Ezt a k+f és az innováció követi, amelyet globálisan a vezérigazgatók 53%-a nevezett meg – a globális átlaghoz képest a következő országok cégvezetői számára élvez elsőbbséget ez a terület: Tajvan (76%), Brazília (72%), Franciaország (71%) és Németország (67%).

A szervezeteken belül azonban a technológia és az adatelemzés még további kiaknázatlan lehetőségeket rejt. A tehetséggondozás területén a válaszadók mindössze 4%-a nyilatkozta, hogy prediktív munkaerő-elemzést alkalmaz, és

16%-uk a produktivitásra összpontosítva használja. Azok a félelmek, amelyek szerint a gyors technológiai változások veszélyeztetnék a növekedési kilátásokat, leginkább a bankszektorban és a tőkepiacokon érzékelhetők (a válaszadók 81%-a szerint), ami a globális átlaghoz (61%) képest 20%-kal magasabb arány. Ezt követi a szórakoztatóipar és a média (79%), valamint a technológia (66%) – mindez a cégvezetők szaktudással kapcsolatos aggodalmaiban mutatkozik meg.

BIZALOM ÉS CÉLOK AZ ÜZLETI ÉLETBEN

Az ideai felmérésben a PwC szakemberei azt is vizsgálták, hogy a cégvezetők hogyan készülnek fel az ügyfelek és a szélesebb értelemben vett stakeholderek változó elvárásaira. A cégvezetők 59%-a számolt be arról, hogy többet kell tenniük cégük céljainak és értékeinek kommunikálása érdekében.

Az érintettek elvárásainak figyelembe vételekor a bizalom kérdése természetesen továbbra is fontos. A cégvezetők több mint fele (55%) fejezte ki aggodalmát az üzleti életben tapasztalható bizalomhiánnyal kapcsolatban – ez az arány három évvel ezelőtt még csak 37% volt.

A változó elvárásokra történő válaszadásnak azonban vannak korlátai: számos cégvezető (45%) a többletköltségek miatt nem tesz intézkedéseket a nagyobb elvárásoknak történő megfelelés érdekében. A nem egyértelmű vagy ellentmondó szabályok és előírások a válaszadók 42%-a szerint további akadályt jelentenek.

A válaszadók több mint kétharmada (77%) véli úgy, hogy a technológiai fejlődés a következő öt évben átalakítja a vállalatokkal szembeni elvárásokat a kommunikáció, a beszámolás, a befektetés és a tervezés területén. Továbbá a vezérigazgatók 71%-a véli úgy, hogy öt év múlva a sikeres vállalatokat az a cél vezérli majd, hogy értéket teremtsenek az érintettek szélesebb köre számára. A válaszadók 87%-a számára elsőbbséget élvez a hosszú távú jövedelmezőség a rövid távú jövedelmezőséggel szemben.

Összességében úgy vélik, hogy a vevők és egyéb érintettek igényei a sikeres vállalatok számára fontosabbak lesznek, mint a részvényesek elvárásai.

Vezérigazgatók százalékos aránya, akik várhatóan bővítik a személyi állományukat a következő 12 hónapban (iparáganként)

	2016	2015	2014	2013
Technológia	67%	55%	63%	44%
Vagyonkezelés	65%	61%	58%	55%
Gyógyszeripar és élettudomány	64%	58%	44%	38%
Egészségügyi ellátás	56%	59%	53%	43%
Vendéglátás és szabadidő	53%	45%	51%	33%
Üzleti szolgáltatások	51%	56%	62%	56%
Kiskereskedelem	51%	46%	51%	49%
Szállítmányozás, logisztika	51%	49%	40%	43%
Biztosítás	49%	50%	59%	39%
Autóipar	48%	49%	45%	44%
Kommunikációs szolgáltatások	48%	40%	52%	36%
Ipari gyártás	47%	53%	46%	36%
Vegyvi anyagok	46%	50%	49%	43%
Bányászat	45%	52%	25%	39%
Banki és tőkepiaci szolgáltatások	43%	53%	52%	44%
Gépészet és építőipar	42%	51%	51%	52%
Energiapiari és közüzemágazat	42%	36%	36%	41%
Fogyasztási cikkek	41%	40%	46%	40%
Média- és szórakoztatóipar	39%	46%	53%	43%
Papíralapanyag-, papír- és csomagolóipar	36%	27%	45%	32%
Fémipar	32%	41%	22%	28%

JAVULÓ GAZDASÁG, KÉRDÉSES FENNTARTHATÓSÁG

A magyar gazdaság jobb állapotban van, mint pár évvel ezelőtt, a fenntarthatósággal kapcsolatban azonban akadnak kételyek. Dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke a hagyományos évindító interjúban értékelt, s előretekintett.

Magyar Gyáripár: A múlt év kifejezetten érdekesen alakult gazdasági szempontból a nemzetközi és a hazai szinten is. Makrogazdasági adataink alapvetően jók, de a növekedés fenntarthatóságával kapcsolatban komoly kétségek vannak. A Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége elnökeként hogyan értékeli az elmúlt év fejleményeit?

Dr. Futó Péter: Mindenféleképpen vegyes a kép 2015-ről. Nemzetközi szinten egyértelmű, hogy eleinte a görög, majd a migránsválság okozta a legnagyobb bizonytalanságot az Európai Unió számára. Végül szerencsére győzött a józan ész, és a görög kormány megegyezésre jutott az eurózóna kormányaival. Fontos megértenünk, hogy a legrosszabb forgatókönyv, a görög államcsőd nem csak az eurózóna, de az egész Unió, így Magyarország számára is beláthatatlan következményekkel járhatott volna. Bízunk abban, hogy a görög példából sikeresen levonta minden döntéshozó a tanulságokat. A migránsválságon azonban még egyáltalán nem vagyunk túl. Ez persze elsősorban politikai és morális válság, de súlyos gazdasági következményei is lehetnek.

Ami a hazai trendeket illeti, vannak pozitív fejlemények, mint például a GDP 2015-ös előző évhez viszonyított közel 3%-os növekedése vagy az inflációs rátánk 0% körüli alakulása. Az államadósság csökken-

tése ugyanakkor továbbra is problémásnak látszik: nem sikerült jelentősen elmozdulni a 80%-os szinttől. A munkanélküliségi adatok és a foglalkoztatottak számának alakulása is vegyes képet mutatott, hiszen a 200 000 fő körüli közmunkás foglalkoztatottként való beszámítása jelentősen hozzájárul az európai szinten is kétség kívül imponáló 6-7% közötti munkanélküliségi rátánkhoz.

MGy: Véleménye szerint mi volt 2015-ben, és mi lehet 2016-ban a magyar gazdaság előtt álló legnagyobb kihívás?

FP: Évek óta beszélünk a bizalom hiányáról, arról hogy, kiszámíthatóbb gazdasági környezetre van szüksége a hazai és a nemzetközi vállalatoknak is ahhoz, hogy újabb beruházásokba kezdjenek Magyarországon. Meggyőződésem szerint pusztán EU-s vagy állami beruházásokkal nem lehet hosszú távon fenntartani a gazdasági növekedést, ezért mind nemzetközi, mind hazai szinten is helyre kell állítani a bizalmat. A beruházási rátánk emelkedett ugyan tavaly – a GDP 20%-a körüli szintre –, de mindez elsősorban az uniós források lehívásának és az MNB kedvező hiteleinek volt köszönhető, és még így is elmaradunk attól a 25% körüli szinttől, amely a fenntartható, 3-4%-os gazdasági növekedéshez kellene.

POZITÍV LÉPÉS

„Az egyik legfontosabb lépésnek a Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramját tartom, mely 2015 végéig volt igényelhető. Az NHP első és második szakaszában összesen 31 ezer vállalkozás jutott olcsó finanszírozáshoz, több mint 2100 milliárd forint értékben.”

MUNKAERŐ-HIÁNY

„2015-ben egyértelművé vált, hogy hazánknak egyre komolyabb szakemberhiánnyal kell megküzdenie. Egyes felmérések szerint a magyarországi vállalatok közel felének okoz jelenleg gondot a megfelelő munkaerő felkutatása, mindez pedig hosszú távon a versenyképesség és a termelékenység csökkenéséhez vezethet.”

A másik kérdés, ami 2015-ben egyértelművé vált, hogy hazánknak egyre komolyabb szakemberhiánnyal kell megküzdenie. Egyes felmérések szerint a magyarországi vállalatok közel felének okoz jelenleg gondot a megfelelő munkaerő felkutatása, mindez pedig hosszú távon a versenyképesség és a termelékenység csökkenéséhez vezethet. Ez a folyamat főképp a mérnökök és a jól képzett szakmunkások körében jelent nagy problémát, de más területeken – például az informatikában vagy az egészségügyben – is egyre komolyabban nő a nyomás a munkaerőpiacon.

MGy: *Hogyan lehetne ezt az utóbbi kérdést megnyugtatóan rendezni?*

FP: Egyrészt az oktatási rendszerünket a 21. századi igényeknek megfelelően kell átalakítani. Ennek része a természettudomány területeinek erősítése, beleértve a műszaki és informatikai szakterületet is. Az egyébként jó minőségű jogász- és közgazdászképzésünk keretszámainak újragondolása is szükséges lehet, mivel ezen szakemberek iránt folyamatos a kereslet. De a lényeg a közoktatás modernizálása. Davosban a negyedik ipari forradalom kapcsán bemutattak egy felmérést, mi lesz a legfontosabb 2020-ban: a komplex problémamegoldás, a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az érzelmi intelligencia. A gazdasági szereplőknek, az érdekképviselőknek, a képzőintézményeknek és az állami szereplőknek pedig szoros együttműködésben kell dolgozniuk azért, hogy nálunk is ez legyen. A másik kérdés természetesen az alacsony hazai bérszínvonal. Sajnos ez elmúlt években azt látjuk, hogy a leginkább képzett, nyelveket beszélő munkavállalók elhagyják az országot, elsősorban a sok esetben két-háromszor magasabb külföldi bérek miatt. A hazai vállalatok a legtöbb szektorban ugyanakkor nem tudják felvenni a

versenyt ebben a nyugat-európai versenytársaikkal. Ez talán az egyik legveszélyesebb folyamat, melyet az elmúlt időszakban látunk, megoldást pedig csak a hosszú távon is fenntartható gazdasági növekedés hozhat.

MGy: *Volt olyan eseménye az elmúlt évben a hazai gazdaságpolitikának, amit biztatónak lát?*

FP: A forrásokhoz való hozzáférés fontosságát évek óta hangoztatja az MGYOSZ. A 2008-as gazdasági világválság és 2013 között nagyságrendileg 1000 milliárd forinttal csökkent a banki hitelállomány. Éppen ezért az egyik legfontosabb lépésnek a Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramját tartom, mely 2015 végéig volt igényelhető. Az NHP első és második szakaszában összesen 31 ezer vállalkozás jutott olcsó finanszírozáshoz, több mint 2100 milliárd forint értékben. Így se nőtt a hitelállomány, de legalább nem csökkent. Az MNB nemrég bejelentett tervei szerint 2016-ban már más formában, de tovább folytatják a források biztosítását, ami szintén örömteli: az MNB Növekedéstámogató Program összesen 600 milliárd forintos keretösszeggel rendelkezik 2016-ra vonatkozóan, célja pedig a bankok piaci hitelezésre való visszaállása és a vállalati hitelezés növelése lesz. Pozitív lépés továbbá az új lakások áfájának 5%-ra történő csökkentése, ami az évek óta nehéz helyzetben lévő hazai építőipar számára hatalmas lehetőség.

MGy: *Melyek azok a folyamatok, melyeket a fentiekkel szemben inkább negatívan ítél meg az MGYOSZ elnökeként?*

FP: Sajnos a múlt évben is láthattunk olyan intézkedéseket, melyek tovább csökkenthetik a bizalmat és a kiszámíthatóságot az országgal szemben. Példa erre a vasárnapi boltbezárás, mely a kiskereskedelemben okozott problémákat,

Meggyőződésem szerint pusztán EU-s vagy állami beruházásokkal nem lehet hosszú távon fenntartani a gazdasági növekedést, ezért mind nemzetközi, mind hazai szinten is helyre kell állítani a bizalmat.

de a bankadó ügyében is csak minimális javulást láthatunk 2016 vonatkozásában, mindez pedig egyértelműen nehezíti a hitelpiac régóta várt beindulását. Az MGYOSZ a hazai vállalkozások, a magán-szektor képviselőjeként az állami szerepvállalás – bizonyos szektorokra jellemző – egyre növekvő szintjét sem tudja maradéktalanul támogatni.

A következő évek egyik nagy kérdése lehet, hogy a paksi beruházás végül meg tud-e valósulni. Az Európai Bizottság vizsgálódik az állami támogatás kapcsán, és kötelezettség-szegési eljárást is indított az uniós közbeszerzési szabályok megsértése miatt.

MGy: Ön szerint mi lesz a Paks-2 sorsa, valóban szükségünk van erre a beruházásra?

Az ország energiaellátásáról kétségkívül gondoskodnunk kell. Ugyanakkor egy ilyen beruházással közel 30 évre elkötelezzük magunkat egy – sok szakértő szerint – már elavultnak számító megoldás mellett. Tesszük mindezt egy olyan időszakban, amikor például a napenergia vagy a fúziós erőművek terén egyre komolyabb lehetőségek látszódnak. Ráadásul három évtized alatt olyan, új technológiák is megjelenhetnek még, melyek jóval kedvezőbbek lehetnek az atomenergiánál. Jelenleg tehát nem igazán látható, hogy mi lesz a végeredménye ennek a projektnek.

MGy: Az MGYOSZ tevékenységében mit tart kiemelkedőnek 2015-ben, és mire számít az idén?

FP: Az elmúlt évben számos sikeres projektünk – hazai és nemzetközi szinten – nyújtott kiváló lehetőségeket tagjaink, szakmai és régiós szövetségeink számára. Ezek keretében nyelvi, informatikai és munkajogi képzést, szervezetfejlesztési megoldásokat, kapacitásbővítést és infrastruktúrafejlesztést hajtottunk végre tag-szervezeteinknél. 2016-ban is folytatjuk pályázati tevékenységünket, mellyel elsősorban tagszövetségeink nemzetközi szervezeti tagságainak szakmai és pénzügyi erősítése lesz a célunk. Tagvállalataink részére nemzetközi és hazai kapcsolataink segítségével elsősorban a gazdálkodási környezet alakításával – lobbiszerepünk által –, és naprakész gazdasági, gazdaságpolitikai információk biztosításával – rendezvénysorozataink, kiadványaink révén –

nyújtunk majd hasznos szolgáltatásokat 2016-ban.

Szervezetünk elsődleges célkitűzése a munkaadói érdekek védelme, ezt tekintetük elsődleges feladatunknak 2015-ben, és ezen a téren idén sem lesz változás. Elsősorban egy jelentősebb munkaadói járulék csökkentést látunk szükségesnek, mert e nélkül nehezen elképzelhető a foglalkoztatási szint jelentős bővülése. E mellett természetesen részt veszünk a minimálbér- és a garantált bérminimum-egyeztetéseken is, mint a legnagyobb hazai munkaadói szervezet.

MGy: Van-e valamilyen különleges terület, melyet kiemelkedően fontosnak tart a növekedés szempontjából?

FP: Az előbb említett munkaerő-piaci ügyek mellett szorgalmazni fogjuk, hogy a Shared Service Centerek, Business Services Outsourcing cégek, és a versenyképességhez elengedhetetlen k+f+i folyamatok területén érdemi további fejlődés történjen akár kormányzati együttműködés keretében. Az SSC-k és BSO-k több tízezer embert foglalkoztatnak Magyarországon, ezért megfelelő keretek között a támogatásuk növelné a foglalkoztatást, emelné az adóbevételeket. A k+f+i projektek számának és volumenének növelése talán még fontosabb. Ezen a területen is van némi javulás, hiszen a pár évvel ezelőtti 1% körüli költséghez képest, a tavalyi adatok szerint már megközelítjük az 1,5%-os GDP arányos szintet, ugyanakkor még így is jelentősen le vagyunk maradva az EU átlagától, ami jelenleg 2% körül található.

MGy: Összességében milyen évet vár 2016-ban?

FP: Nehéz megfogalmazni az idei évre várakozásokat. Látható, hogy a hazai gazdaság jobb állapotban van, mint pár évvel ezelőtt, a fenntarthatósággal kapcsolatban azonban továbbra is sok kérdés merül fel. Az állam túlzott szerepvállalása bizonyos helyzetekben, átmenetileg, például a közmunka programok terén szükséges és üdvözlendő lehet. A másik oldalon ugyanakkor egyes szektorokban a túlzott állami beavatkozás gátolja a növekedést. Szükség lenne ezen a téren egy kiszámítható, a növekedést jobban elősegítő egyensúly megtalálására a döntéshozók részéről.

MGY

KUTATÁS-FEJLESZTÉS

„A k+f+i projektek számának és volumenének növelése nagyon fontos. Ezen a területen is van némi javulás, hiszen a pár évvel ezelőtti 1% körüli költséghez képest, a tavalyi adatok szerint már megközelítjük az 1,5%-os GDP arányos szintet, ugyanakkor még így is jelentősen le vagyunk maradva az EU átlagától, ami jelenleg 2% körül található.”

MILYEN VOLT 2015, MILYEN LEHET 2016?

Változatos év volt 2015. A gazdaság észrevehetően élénkült, vannak biztató tendenciák, ám a munkaerőhiány lassan mindenhol akadályozó tényezővé vált. Ez lehet a trend 2016-ban is. A munkaerőhiány mérséklésében a kormányzatnak is van szerepe: az élőmunka terheinek mérséklése a vállalatok mozgásterét növelné a bérek emelésében. Ennél persze, még több kell a probléma kezelésében.

HÓNIG PÉTER NEM LESZ LÉNYEGI VÁLTOZÁS A MÚLT ÉVHEZ KÉPEST

Az elmúlt évben a gazdasági eseményeket elhomályosították a politikai történések. Ezek között is meghatározó volt és marad a terjedő terrorizmus és a menekültválság, melyek kimenete továbbra is erősen kétséges. A helyzet több mint kockázatos az Európai Unió középtávú jövőjére nézve. A magyar kormány elég markánsan foglalt állást ezekben a kérdésekben és a megtett lépések azt támasztják alá, hogy ebbéli szándékai nem is fognak változni. A fennálló zűrzavarban a gazdasági kapcsolatok alakulása másodlagossá vált és az ezekből eredő hatások is tompítottan jelentkeztek.

Súlyos válságot vagy kiemelkedő javulást nem lehetett érezni. A hazai gazdaságnak jelentős emelkedésre lenne szüksége, ami csak a külföldi termelő befektetések erősödésével érhető el. Az EU-ból származó fejlesztési támogatásokból megvalósuló létesítményeknek csak igen kis része sorolható ebbe a körbe.

Az elszigetelődés felé irányuló külpolitika inkább fékezően hat a szűkebb térségünk-

Hónig Péter,
az MGYOSZ elnökségi tagja

„A fordulathoz elsősorban nyugodtabb, kiszámíthatóbb és békésebb bel- és külpolitikai környezetre lenne szükség, ami sajnos az Európai Unió sorainak rendeződése nélkül nem tud bekövetkezni.”

ben tevékenykedő befektetők lelkesedésére. Jelentős új befektetéseket nem láthattunk és a Magyarországon működő külföldi tulajdonú vállalkozások is inkább a „cash” kitermelésére fektették a hangsúlyt, mintsem a fejlesztésekre. Ez negatívan hatott a velük kapcsolatban álló vállalkozások fejlődésére is. A piaci lehetőségek inkább szűkültek a kis- és közepes vállalkozások számára.

Erősödött az államosítás folyamata. Ezekben a vállalatokban a döntések sokszor nem kizárólagosan üzleti logika mentén születnek, ami nehezítette a tőlük származó megrendelések megszerzésének esélyét a vállalkozások széles köre számára. Néha az is kétséges, hogy a megállapodások valóban a vállalatok és ebből eredően az adófizetők számára legelőnyösebb feltételekkel jöttek létre. Az elvégzett munkák minősége is alacsony színvonalú. Jól érzékelhetők ezek a tények a fővárosban most folyó nagy közlekedés-fejlesztési projekteknél is.

A lakosság fogyasztása nem nőtt számottevően. Talán az ingatlanok és ezen belül a lakáspiac bővült érezhető mértékben. Ennek gazdaságélénkítő hatása át fog nyúlni 2016-ra is.

A forint árfolyama szűk sávban, de gyakori kilengésekkel változott. Az általános trend nem hatott erőteljesen az export erősödés irányába.

A hazai munkaerő minősége nem javult, sőt a vállalkozóbb kedvű fiatalok és diplomások kiáramlásával az itthoni színvonal romlott. A fiatalok visszacsábítására tett kísérletek igen mérsékelt eredményeket mutattak.

Összességében 2015-ben stagnálást éreztem és 2016-ban sem várok elmozdulást ebből a kedvezőtlen állapotból. A fordulathoz elsősorban nyugodtabb, kiszámíthatóbb és békésebb bel- és külpolitikai környezetre lenne szükség, ami sajnos az Európai Unió sorainak rendeződése nélkül nem tud bekövetkezni. Saját vállalkozásomat úgy tervezem, hogy a tavalyi számok fognak megisméltódni.

Vámos György
főtitkár,
Országos Kereskedelmi
Szövetség

VÁMOS GYÖRGY **PIROS SZŐNYEG ÉS VIRÁGCSOKOR** **REGGELENTE? NEM GOND!**

Két kereskedő beszélget.

– Te hol találsz munkaerőt? – kérdi egyikük. – Hentesre, pénztárosra, eladóra gondolsz? Még jó, hogy vasárnap már nem lehet kinyitni, különben bezárhatnám a boltot. Minden nap.

Egy bő esztendővel ezelőtt még igencsak élénk vita dúlt a kereskedelemben arról, legyenek-e nyitva az üzletek vasárnap. Ma már nem lenne olyan éles ez a vita, mivel azóta szinte napról napra súlyosbodott a munkaerőhiány Magyarországon, nem csak a kereskedelemben. Minden vállalkozás kapva kap az alkalmon, ha a munkájára betanítható munkaerőt lát.

A kereskedelem is munkaerőt hajkurász, mert már ott sincs elég. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint a korábbi évekhez képest háromszorosára nőtt az üres álláshelyek száma az ágazatban, ami már ötezer felett jár, vagy ki tudja, hol. Igaz, hogy a munkanélküliek között 30 ezer olyan van – ugyancsak a KSH adatai szerint –, akiknek utolsó munkahelyük a kereskedelem volt, de hát érdekes módon nem állnak hosszú sorok a munkaerő felvételeken. A dolgozók igye-

keznek élni kiváltságaikkal, így kis pénzért is odébb állnak, ami tovább nehezíti a munkaadók dolgát. Felpörgött a munkaerő-vándorlás, a pénztáraknál pedig hosszabbak a sorok.

A kereskedők persze igyekeznek pótolni az elvándorolt munkaerőt, ám ez korántsem egyszerű: köztudott, hogy a nagy bevásárlóközpont-építési hullám idején a kereskedelem szívta el más ágazatok munkaerejét, ma viszont az autógyártás a menő, no meg a külföld. A bolti, áruházi kiskereskedelemben 2015 elején 187-188 ezer fő dolgozott. Az utolsó novemberi adat szerint az évközi hullámzást követően változatlanul 187 ezer az alkalmazottak száma, tehát év közben nem volt érdemi változás. Az előző évhez képest 3 ezer fővel nagyobb foglalkoztatást mutat ugyan a KSH, de hát ez a különbség nyugodtan az online pénztárgéprendszer piactisztító hatásának a számlájára írható: ha több nyugtát kell adni, akkor több alkalmazott bevallása is dukál az ügyeskedők körében, más költségekkel, eltitkolt adókkal együtt.

A kereskedők minden tőlük telhetőt megpróbálnak, így 2015-ben a kiskereskedelem fizikai alkalmazottainak havi bruttó átlagkeresete 144 ezer forintról 161 ezer forintra nőtt, a különbség 12%. És már évek óta nem is volt ágazati bértárgyalás, így ezt az emelést a munkaerő hiánya kényszerítette ki. De úgy tűnik, ez is kevés, 2016-ban további, a korábbi gyakorlatot jócskán túllépő nagyságú béremelés kellene, sok területen. Kérdés persze, hogy mit szól ehhez a vásárló, hiszen a munkabér, mint minden más költség, benne van a kifli árában. A nagyobb bért ki is kell gazdálkodni a bevételből.

Igaz, 2015-ben 5,5%-kal nőtt a kiskereskedelem (volumenben). De hát drágult is egynémely költség, például éppen a munkaerő piaci ára, a kötelező minimálbérekről nem is beszélve, vagy az importcikk a forint árfolyamváltozása nyomán. Megugrott a reklámadó, a legkisebbek is fizethetnek élelmiszerlánc-felügyeleti díjat, ráadásul a fejlesztéseket sem lehet elhanyagolni, főleg az informatikai rendszerekben nem.

Megoldás? Egyelőre csak annyi látszik, hogy a „rögtön jövök”, „műszaki okok

**„A vállalkozásokat túlzott
élőmunka költségek terhelik,
ebből is faragni kellene.
Különben a vasárnapi
kötelező után jöhet
a szombati zárva tartás is.
Önként.”**

miatt zárva” táblák helyett esetleg jöhet az „eltűntnek nyilvánítva”, vagy a munkaerő csere-bere, amikor a boltosok eladói kisértik a másikat: egy műszakban két boltban rohángálnak a vásárló után. Nem szép, de egyelőre hasznos. Vagy piros szőnyeg és virágcsokor kell reggelente a dolgozóknak? Az sem gond! Természetesen igazi megoldás is kell, hiszen ennek hiányát alaposan megsínyli a versenyképesség, aminek bírja a vásárló: ha kevés az eladó, akkor az a baj, ha pedig kigazdálkodhatatlanul sokba kerül, akkor meg az. Célszerű lenne már most elkezdni a készülődést a törvényalkotás következő menetére. A közfoglalkoztatási munkára 340 milliárd forintot fordít a kormány 2016-ban, ami tetemes summa. Február elején megindult egy program, aminek célja, hogy pénzügyi támogatással ösztönözzék a közfoglalkoztatottakat a valós munkaerő piacra, emellett egy képzési program is megkezdődött. Ezek helyes irányok, de féltő, hogy kevés lesz: a vállalkozásokat túlzott élőlátás költségek terhelik, ebből is faragni kellene. Különben a vasárnapi kötelező után jöhet a szombati zárva tartás is. Önként.

SUHAJDA ATTILA JÓ ÉVET ZÁRTAK AZ ÜZLETI SZOLGÁLTATÓK, S A KILÁTÁSOK IS BIZTATÓAK

Összességében elmondható, hogy jó évet zártak az üzleti szolgáltatók 2015-ben. A szektor töretlenül, több mint 10%-kal nőtt és a külföldi beruházók által létrehozott munkahelyek számát tekintve tavaly az SSC-k (Shared Service Centre) hozták a legtöbb munkahelyet Magyarországra, megelőzve még az autópárt is. Az ágazat stratégiai jelentőségét a kormányzat is egyre inkább elismeri és támogatja. Ezt a kormányzati kommunikáció változása mellett az is bizonyítja, hogy a szövetség kezdeményezésére első ízben kerültek kiosztásra a szakma legjobbjait elismerő díjak, melynek létrejötté a HIPA támogatásának volt köszönhető. A Magyarországon működő üzleti szolgáltató központok száma meghaladta a százat és az általuk foglalkoztatottak összlétszáma pedig a 35 ezret. Azonban e szép, már-már idilli képet néhány a fejlődést komolyan akadályozó probléma árnyékolja be. Az

Suhajda Attila

elnök,

Magyar Szolgáltatóipari és Outsourcing Szövetség (HOA)

„Egyre nagyobb problémát jelent a munkaerőhiány, amelynek súlyosságát mutatja, hogy röpké egy év alatt másfélszeresére nőtt az egy munkakör betöltésére fordítandó idő”

első helyen az egyre nagyobb problémát jelentő munkaerőhiány áll, amelynek súlyosságát mutatja, hogy röpké egy év alatt másfélszeresére nőtt az egy munkakör betöltésére fordítandó idő. A Magyar Szolgáltatóipari és Outsourcing Szövetség (HOA) éves ágazati felmérése szerint ez a kérdés foglalkoztatja leginkább a cégek vezetőit.

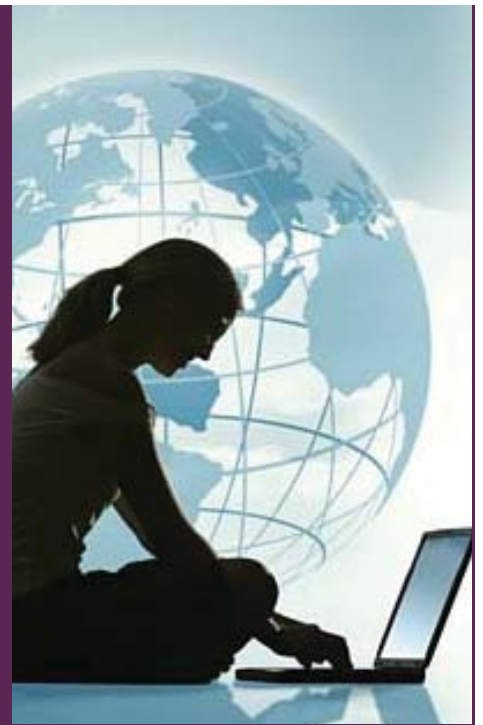
Különösebb változást a trendekben nem várunk 2016-ban sem. A szolgáltatás-export vezérelte növekedés biztosan folytatódni fog és bizakodunk új cégek megtelepedésében is. Ők újabb lendületet adhatnak a növekedésnek, amelyet egy ideje már elsősorban a már itt lévő cégek újra beruházásai hajtanak. Előnyt jelenthet e téren, hogy az utóbbi időben előlünk sok beruházást megszerző lengyeleknél is hasonló, a befektetők idegeit borzoló döntések születtek, mint nálunk korábban, így ezek hatására a trend megfordulhat.

A hazai vállalkozások kilátásait is jobbnak ítéljük, mint 2015-ben, mert a megnyíló EU-s pályázatok révén közvetlen forrásokhoz juthatnak, vagy más cégek fejlesztési folyamataiba tudnak beszállítónak válni, ezáltal megrendelésekhez jutni. Érdekes kérdés még a jövőt illetően, hogy a felhő alapú szolgáltatások egyre gyorsuló térnyerése hogyan fogja átrendezni a hazai piacot. Itt elsősorban arra kell gondolni, hogy ma már mindenfajta elektronikus úton nyújtható szolgáltatás gyakorlatilag bárhol, a világ bármely pontjáról beszerezhető.

De a növekedési pálya fenntartásához megoldást kell találni a szakember utánpótlás, képzés kérdésére. Biztató egyeztetéseket folytatunk az NGM-mel egy szakirányú OKJ-s képzés elindításáról és szeretnénk a korábbi években már bizonyított kompetencia fejlesztő tréningünket is újra elindítani. Szeretnénk továbbá a hazai üzleti szolgáltatók külpiacon jutását is minél hatékonyabban támogatni.

HATÉKONY TÁVMUNKA: EMBERI ÉS MŰSZAKI FELTÉTELEK

A munkavállalók körében népszerű a távmunka, ám mégis lassan terjed. Magyarországon 2014-ben az alkalmazottak mindössze 3,4 százaléka dolgozott távmunkában. Az alábbiakban két cég – a NetIQ Novell SUSE és a Profession.hu – 5-5 tanácsát ismertetjük, melyek segíthetnek a munka terjedésében, hatékonyabbá és biztonságossá tételében.

A NetIQ Novell SUSE magyarországi képviselője az informatikai biztonság növelésére fogalmazta meg tanácsait:

1. GYŐZDJÜNK MEG ARRÓL, HOGY ADOTTAK A FELTÉTELEK!

A távmunkához első körben számítógépre és biztonságos internetkapcsolatra van szüksége az alkalmazottnak, ám nem mindegy, milyen eszközöket használ. Ideális esetben a munkáltató biztosít számára egy laptopot vagy tabletet, ami ugyan plusz kiadást jelent a vállalatnak, de egyúttal garantálja, hogy csak a munkaadó által jóváhagyott és előírt szoftverek futnak rajta a megfelelő beállítások mellett. Ez azért lehet fontos, mert a gép és az azon keresztül elérhető vállalati erőforrások védelmére érdemes mindig a legmodernebb biztonsági szoftvereket, vírusirtót és tűzfalat használni.

2. GONDOSKODJUNK A FÁJLOK BIZTONSÁGOS ELÉRÉSÉRŐL!

Ha az alkalmazott csak hetente vagy havonta egy-két napot dolgozik távmunkában, gyakran előfordul, hogy külső adathordozón viszi magával az aktuális feladatokhoz szükséges fájlokat, vagy e-mailben küldi át azokat magának, esetleg feltölti valamilyen ingyenes fájlmentő szolgáltatás-

ba. Ez nehézkes, és ugyanakkor biztonsági kérdéseket is felvet, ráadásul a tartósan távmunkában dolgozó kollégák mindenképpen valamilyen hosszú távú megoldást igényelnek ahhoz, hogy kényelmesen és biztonságosan hozzáférjenek a vállalati fájlokhoz. Van olyan szoftver, amely a vállalat meglévő fájlrendszerére és infrastruktúrájára alapozva bárholonnan, bármilyen eszközről elérhetővé teszi az adatokat úgy, hogy közben a biztonsági és megfelelőségi előírásoknak is eleget tesz. Segítségével a vállalat informatikai szakemberei részletesen szabályozhatják a hozzáféréseket, és a meglévő jogosultságokat alkalmazhatják a távoli és mobilos fájllelések esetén is.

3. BIZTOSÍTSUK AZ ALKALMAZÁSOK EGYSZERŰ ELÉRÉSÉT!

A hatékony munkához az is szükséges, hogy a távoli helyen dolgozó alkalmazott ugyanazokat az alkalmazásokat tudja használni, mint az irodában ülő kollégái. Ennek az igénynek korábban csak úgy lehetett eleget tenni, ha a céges rendszergazda minden egyes távmunkát végző személy gépére egyesével feltelepítette a programokat. Mára már jóval egyszerűbb módszerek is rendelkezésre állnak, így többek között az alkalmazásvirtualizáció.

A TÁVMUNKA ELŐNYEI

A távmunka gazdasági szempontból azért előnyös, mert a vállalkozások infrastrukturális beruházásai csökkenthetőek, miközben a rugalmas foglalkoztatással a versenyképesség, a reagálási sebesség nőhet. Társadalmi szempontból azért hasznos, mert a megváltozott munkaképességűek, a kedvezőtlen földrajzi fekvésű településeken lakók, és a munkanélküliek is bekapcsolódhatnak a munkaerőpiacba, s a gyermekes szülőknek is optimális megoldás lehet.

A TÁVMUNKA HÁTRÁNYAI

Új beruházásra lehet szükség az otthoni munkahelyek kialakításához, magasabbak lehetnek a kommunikációs, s biztonságtechnikai költségek. Az otthon dolgozókat nehezebb bevonni a szervezetben belüli munkába. A munkavállalók egy idő után elszigeteltnek érezhetik magukat, kevesebb munkahelyi, szakmai információhoz jutnak, s nehezen határolják el a munkát és a magánéletet, amelynek súlyos következményei lehetnek.

Segítségével az informatikai szakemberek könnyen kezelhető virtuális alkalmazásokká alakíthatják a programokat, amelyek ezután manuális telepítés nélkül futtathatók akár a számítógép merevlemezéről, akár pendrive-ról vagy éppen böngészőből. Távmunkát végzők esetében ez utóbbi a leghasznosabb, hiszen ezzel a lehetőséggel bármilyen eszközről használhatják az adott alkalmazást külön installálás nélkül.

4. FELÜGYELJÜK A HOZZÁFÉRÉSEKET!

Mivel a távmunkát végzők a vállalati infrastruktúrán kívülről érik el a céges erőforrásokat, az ő esetükben különösen fontos a védelem szempontjából, hogy az informatikai szakemberek ugyanúgy ellenőrizhessék és szükség esetén visszakövetthessék hozzáféréseiket, ahogyan az irodai felhasználók esetében. A modern eszközök képesek egy kézben összpontosítani a webes felületen elérhető és a hagyományos alkalmazásokhoz való hozzáférést, illetve teljes körűen naplózzák is az egyes eléréseket. Ezáltal erős hitelesítés valósítható meg bármilyen webes alkalmazás esetében, miközben a felhasználó számára egyszerű marad a belépés az egyponos bejelentkezésnek köszönhetően.

5. RÖGZÍTÜK A VÉGZETT MUNKAFOLYAMATOKAT!

Amennyiben egy kiemelt, rendszergazdai jogosultságokkal rendelkező kolléga dolgozik távmunkában, nagyobb a kockázat, hiszen ilyen hatáskör birtokában kritikus adatokhoz is hozzáférhetnek, illetve komolyabb károkat okozhatnak a rosszindulatú alkalmazottak vagy a hozzáférési adatokat ellopo kiberbűnözők. Éppen ezért ilyen esetben célszerű egy olyan, a kiemelt jogosultságokat felügyelő alkalmazást is igénybe venni az egyes tevékenységek monitorozására, amellyel távolról is ellenőrizhetők és valós időben is monitorozhatók az egyes műveletek.

A Profession.hu öt ajánlata a munkavégzés hatékonyságára, az otthoni és a hivatalos munka elkülönítésére fogalmazott meg öt tanácsot:

1. GYAKOROLJUNK ÖNKONTROLLT ÉS OSSZUK BE AZ IDŐNKET!

Alapvetően a következetes, erős belső kontrollal rendelkező embereknek javasolt

a távmunka, olyanoknak, akiket nem zavar a sok egyedül töltött óra. Fontos, hogy elkülönítsünk időszavakat kizárólag a munkavégzés céljára, ilyenkor legfeljebb csak jegyzeteket készítsünk az egyéb tennivalókról. A kikapcsolódást jelentő tevékenységeket, pl. a bevásárlást, teregetést vagy a közösségi oldalak figyelését akkorra időzítsük, amikor amúgy is megszakítanánk a munkát pihenés céljából.

2. VESSÜK BE A TECHNOLÓGIÁT!

Az interneten számos alkalmazást találunk, ami segíthet a hatékony munkavégzésben, akár úgy is, hogy bizonyos oldalakra korlátozza a hozzáférésünket egy adott időtartamon belül. Szerencsére már az e-mailen túl is számos lehetőség áll rendelkezésünkre a kollégákkal való kapcsolattartáshoz (felhőalapú felületek, instant messaging, stb.). Ideális esetben egyezünk meg a munkaadónkkal, hogy milyen felületeket használunk, így a munkánk ellenőrizhetősége is sokkal egyszerűbb és akkurátusabbá válhat.

3. TERVEZZÜNK ELŐRE!

Nagymértékben függ a konkrét tevékenységi körtől, hogy hány nap otthoni munka tekinthető ideálisnak. „Általánosságban kijelenthető, hogy legalább heti 1-2 napot érdemes az irodában tölteni, ezeket a napokat pedig feltétlenül tervezzük meg előre és egyeztessük a kollégáinkkal. Ez azért is fontos, hogy nyugodtan és hatékonyabban tudjunk önállóan is tovább haladni, és a vezető számára is láthatóvá váljon a munkavégzés folyamatossága” – hangsúlyozta Répáczki Rita, a Profession.hu szakértője.

4. ALAKÍTSUK KI AZ IDEÁLIS OTTHONI DOLGOZÓSARKOT!

Mindenképp különítsünk el lakásunkban egy kifejezetten munkavégzésre szánt sarkot vagy helyiséget! Gondoljuk végig, hogy milyen tevékenységet folytatunk majd az adott térben, illetve kell-e kollégák vagy ügyfelek érkezésére számítanunk. Ahhoz, hogy zavartalanul dolgozhassunk, elengedhetetlen bizonyos eszközök beszerzése, sőt, egyes munkahelyek szigorú munkavédelmi elvárásokhoz kötik az otthoni munkát. Lényeges a jó megvilágítás, a napfény. Amennyiben van rá lehetőségünk, nem árt, ha a fal színét is végig gondoljuk. Fontos, hogy a dolgozószarkokban kevés figyelmet elterelő inger le-

gyen, és lehetőleg csak a munkához kapcsolódó eszközök vegyenek minket körbe.

5. MINDIG HANGOLÓDJUNK RÁ A MUNKÁRA!

A munka és magánélet elkülönítése nem csak fizikai értelemben vett határokról szól, hanem arról is, hogy az ember a pihenőtől eltérő, munkaképes állapotba

hozza magát. Ugyan sok szempontból kényelmesebb otthonról dolgozni, kevesen tudnak pizsamában ülve igazán jól koncentrálni adott napi feladataikra anélkül, hogy ez később a szabadidő kárára ne váljon. Éppen ezért adjuk meg a módját és mind mentálisan, mind fizikailag készüljünk fel a munkavégzésre, csakúgy mintha a munkahelyünkre mennénk be!

A cégvezetők szerint **van korrupció,** de azt nem tapasztalják saját környezetükben

A korrupció a magyar üzleti gyakorlat szerves része a hazai vállalatvezetők szerint, ugyanakkor nem tapasztalják a visszaéléseket a saját üzleti környezetükben – derül ki az EY tanácsadó cég, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézetének (MKIK GVI) kutatásából.

A vállalati visszaéléseket elemző felmérés szerint a hazai cégek alig törődnek a korrupciós kockázatokkal. Tízből nyolc magyarországi vállalkozás nem méri fel rendszeresen a működését meghatározó kockázatokat, amelyek viszont mégis, azoknak csaknem fele figyelmen kívül hagyja a korrupciós tényezőket.

A nemzetközi szinthez képest a magyar cégek elmaradnak a visszaélések megelőzése érdekében tett intézkedésekben, a vállalatvezetők még akkor sem költenek erre, ha ez kis költséggel járna – mondta Bíró Ferenc, az EY visszaélés-kockázatkezelési üzletág vezetője a kutatást bemutató budapesti sajtótájékoztatóján. A korábbi kutatásokhoz képest 2015-ben nem volt jelentős változás, a cégek a legnagyobb veszélyforrásnak a vállalati eszközökkel való visszaélést tekintik, a korrupciót csak kevesebb mint ötödük jelölte meg ilyenként – idézte Tóth István János, az MKIK GVI igazgatója a felmérés egyik megállapítását.

A Magyarországon működő cégek 13 százaléka fordít figyelmet arra, hogy meghatározza és ellenőrizzé a magas korrup-

ciós kockázattal járó tevékenységeket és pozíciókat. Az összeférhetetlenséget, a munkatársak más cégekben birtokolt érdekeltségeit is jóval kevésbé figyelik a hazai cégek, mint a nemzetközi átlag. Információbiztonsági szempontból a vállalatvezetők jobban félnek a munkavállalók adatszivárogtatásától, mint külső behatástól.

Az előző évhez képest a hazai cégek körében kissé nőtt az etikai kódexszel nem rendelkezők aránya, a válaszadók teljes körében 66-ról 70 százalékra. A nemzetközi átlag szerint a cégek több mint háromnegyedének van etikai kódexe. A nemzetközi példánál jóval kevesebben alkalmaznak „etikai forródrótot”, etikai vagy antikorrupciós oktatást, illetve csak a hazai vállalatok ötödénél működik etikai visszaélések kezeléséért felelős szerv vagy személy.

A felmérés szerint a hazai kis- és középvállalkozások (kkv) vezetőinek 70 százaléka szükségtelennek tartja a visszaélések kezelését és megelőzését az alacsony dolgozói létszám miatt. A nemzetközi tapasztalatok szerint ugyanakkor éppen ezek a kisebb cégek estek áldozatul a legnagyobb arányban visszaéléseknek, árbevételelűkhöz viszonyítva ők szenvedték el a legnagyobb veszteségeket. A kkv-k ráadásul a nagyvállalatoktól eltérő visszaélési kockázatokkal szembesülnek, lopás, sikkasztás, hamisítás, illetve a bérszámfejtéshez kapcsolódó visszaélések több mint kétszer sűrűbben fordulnak elő körükben, mint a nagyobb cégeknél.

MGY

ÖTÖDSZÖR MÉRTÉK FEL

A felmérésben háromszáz, legalább ötven dolgozót foglalkoztató cég felsővezetőjét vagy tulajdonosát kérdezték meg a mezőgazdaság, az ipar, az építőipar, a kereskedelem, a turisztika, a logisztika és szállítmányozás, illetve az egyéb gazdasági szolgáltatás területén. 2015-ben a felmérést ötödször készítették el.

Munkavállalói mobilitás: a fiatalok kiváltsága

A KUTATÁS HÁTTERE

A felmérés adatai a Jobinfo.hu által készített online megkérdezésen alapulnak, az adatok felvételére 2015. október 7–26. között került sor. A nem reprezentatív felmérés eredményei 3631, 18-65 év közötti álláskereső (27,6%), illetve a kutatás idején állással rendelkező munkavállaló (72,4%) válaszain alapulnak.

Az országon belül a pályakezdő, a vezetői állásban dolgozó, valamint az agráriumban tevékenykedő munkavállalók a legmobilisabbak – derült ki a Jobinfo.hu állászemléző oldal kutatásából. Az új munkahellyel járó lakóhelyváltás a nők körében népszerűbb, bár közöttük jóval magasabb azok aránya, akiket nem pusztán az új lehetőség, hanem a jobb egzisztenciális körülmények motiválnak. A külföldi munkavállalásra elsősorban a szakmunkások, illetve a vendéglátóiparban dolgozók nyitottak, a célországok között sorrendben Németország, Anglia és Ausztria vezet.

A munkavállalók fele költözne Magyarországon belül másik városba egy új állásért – derült ki a Jobinfo.hu kutatásából. A képet árnyalja ugyanakkor, hogy kétharmaduk ezt csak abban az esetben tenné meg, ha az új ajánlat jobb pozícióról, magasabb fizetésről szólna. „Saját keresési adataink kapcsán úgy tapasztaljuk, hogy a magyarok körében továbbra is fontosabb, hogy hol, mint az, hogy mit dolgoznak, hiszen a keresések során elsőként inkább a városra, mintsem a konkrét pozícióra szűrnék látogatóink” – mondta Kristók Balázs, a Jobinfo.hu állászemléző oldal vezetője.

Nemek alapján vizsgálva a kérdést apró különbség tapasztalható a hölgyek javára: a nők szívesebben teremtenek új otthont, de közöttük magasabb azok aránya, akik ezt kizárólag egy jobb egzisztenciát biztosító pozíció érdekében lépnék meg. „A kor előrehaladtával persze a munkavállalói mobilitás folyamatosan csökken. Míg a 18-25 év közöttiek 70 százaléka lenne hajlandó lakhelyet váltani egy új kihívás érdekében, az ötven feletti esetében már csak 10-ből négyen tennék meg ugyanezt” – tette hozzá Kristók Balázs.

Legkevésbé az adminisztráció, asszisztencia területén dolgozók szeretnek költözni, akiket a jogi területen tevékenykedők követnek. A leginkább mobilizálható réteget pedig a pályakezdők, a vezetői állásban, valamint az agráriumban dolgozók jelentik. Persze olykor hiába a szóban kifejtett költözési szándék, ha a leendő munkáltató bizalmatlan a mobilis jelentkezővel szemben. „Akadt például olyan Budapest-

re költöző jelölt, akitől az interjún azt tudakolták, tisztában van-e azzal, hogy ez nem vidék, és hogyan fogja megoldani a lakhatást. Egy másik esetben pedig arra voltak kíváncsiak egy, a párja miatt odaköltöző hölgytől, hogy elhagyná-e a várost, ha szakítana a barátjával” – tette hozzá Kristók Balázs.

A munkavállalók többsége tömegközlekedéssel jár be dolgozni, amit az autó követ. Ez utóbbi egyébként leginkább a diplomások körében „népszerű”, a négy keréken munkahelyre gurulók 80 százaléka felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A Jobinfo.hu kutatásában azt is megvizsgálták, hogy mennyi a még elviselhető utazással töltött idő: minden második munkavállaló nyilatkozott úgy, hogy 1 irányba számolva maximum 31-60 percet, vagyis naponta 1-2 órát hajlandó utazni. A nők egyébként e tekintetben kevésbé toleránsak: 5 hölgyből mindössze 1 szánna naponta 2 óránál többet utazásra, míg a férfiak 30 százaléka vállalná az extrém hosszú munkahelyre történő bejárást.

A magyarok számára ma már a külföldi munkavállalás is reális opció: a megkérdezettek fele játszott már el a gondolattal, hogy külföldön próbál szerencsét, minden ötödik munkavállaló pedig legalább egyszer már szétnézett az ajánlatok között. Habár nők és férfiak nagyjából egyforma arányban törték már ezen a fejüket, konkrét lépéseket sokkal inkább a férfiak tesznek. Az országhatár átlépése leginkább a 18-25 év közöttieket foglalkoztatja, az életkor előrehaladtával pedig drasztikusan csökken a külföldi munkavállalás iránti érdeklődés. „Kutatásunk szerint a szakmunkások, illetve a vendéglátóiparban dolgozók a legelszántabbak, míg legkevésbé a jogászok, a gazdaság és pénzügy, valamint a közigazgatás terén tevékenykedők akarnak külföldön dolgozni” – tette hozzá Kristók Balázs. A Jobinfo.hu adatai alapján egyébként az ország határain túlra vágyók körében sorrendben Németország, Anglia és Ausztria a legnépszerűbbek: a teljes kínálathoz mérve arányaiban azok a pozíciók a legkeresettebbek, melyek ezekben az országokban biztosítanak munkalehetőséget.

CSALÁDI VÁLLALKOZÁSOK: GENERÁCIÓVÁLTÁS, ÁTKÉPZÉS

Új projekten dolgozik az MGYOSZ: a családi vállalkozásoknak segít a generációváltásban képzéssel, stratégiaalkotással, mentorálással. Az EU-támogatott program keretében áprilisban az elkészült modulokat 15 vállalkozóval tesztelik. Jelentkezőket még várnak.

Az INSIST (Intergenerational Succession In SME's Transition) program – ez a hivatalos név – a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) és a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének (MGYOSZ) együttműködése egy Erasmus+ Stratégiai Partnerség projekt keretében, „Generációk közötti utódlás a kkv-knál” címmel

A BGE és az MGYOSZ több európai projektben működött együtt kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára készült tananyagok fejlesztésében. Ezen munkálatok során jutott el a két partner annak felismerésére, hogy nagy tömegű hazai kkv jut el napjainkban az első generációváltáshoz, a tulajdonos és/vagy a cégvezető menedzser nyugdíjba távozásához.

A partnerek megvizsgálták a generációs átmenet nyugaton már régebben gyakorolt folyamatát, az átmenet segítségét célzó technikákat, tapasztalatokat. Az átmeneti folyamatok szabályozatlansága a vállalkozások területén tapasztaltabb országokban is nagy veszélyeket rejt magában, komolyan befolyásolva az egész nemzetgazdaság állapotát. A gazdag irodalom áttekintése után a partnerek arra a következtetésre jutottak, hogy egy nemzetközi kutatással előkészített tananyagfejlesztés és annak a képzési gyakorlatba való átvitele nagyban segítheti a generációs átmenet folyamatosságának biztosítását és a leselkedő veszélyek elkerülését.

Ennek eredményeképpen született az INSIST projekt angol, francia, valamint lengyel partnerekkel. A projekt végrehajtása félidejénél tart, de az eddig elért eredmények reménykeltőek.

A PROJEKT EDDIGI EREDMÉNYEI

Egy nemzeti kutatásokon és esetfeldolgozásokon alapuló összehasonlító tanulmány készült a részvevő országok generációváltási gyakorlatának, tapasztalatainak feldolgozásával. A projektvezetők itt úgy döntöttek, hogy a vizsgálatok fókuszát a családi vállalkozásokra helyezik. Ezek EU átlagban az egyes GDP-k 60-70%-át adják és az átmeneti folyamatok vizsgálata és kidolgozottsága nagyobb, mint az általános kkv-knál. A tanulmány támogatta a tananyagfejlesztést, melynek keretében négy képzési modul készült el, fókuszálva a generációs átmenet legfontosabb aspektusaira.

1. STRATÉGIAI KÉRDÉSEK MODULJA

A modul áttekinti a kkv tulajdonosának, ill. menedzserének általános szerepét a cég vezetésében, majd holisztikus áttekintést ad a vezetők szerepéről a generációváltási folyamatban. Segít elhelyezni a vállalkozást a szélesebb vállalkozói szférában, felmérni a lehetséges fejlesztési lehetőségeket, meghatározni az ahhoz szükséges menedzsment változtatásokat, humán erőforrás-fejlesztéseket. Segít feltérké-

INDUL A TESZTIDŐSZAK

A képzési modulok kidolgozását nemzetközi konzorcium végzi, amelyben a MGYOSZ lényeges szerepet játszik. Először gyakorlati visszajelzéseivel segíti a tananyagfejlesztést, majd kiemelt feladatok gyakorlatban való tesztelésében. A MGYOSZ 15 családi kkv-t vár ehhez a tananyag és tréningprogram értékeléséhez, és nagy hangsúlyt fektet a részvevők véleményének a modulokban való megjelenítésére. A tesztelési folyamat kétszer 1,5 napos „in situ” értékelésből és egy online értékelésből áll.

pezni a konkurencia helyzetét, ahhoz igazítani az új stratégiát, ami figyelembe vevendő a generációs átmenetnél. A modul felvet nemzetközi együttműködési témákat, megvizsgálva a cég nemzetköziesítésének lehetőségeit. Útmutatást ad, hogyan lehet ezeknek az átfogó vizsgálatoknak az eredményéhez igazítani a generációs átmenet stratégiáját. A tananyagot esettanulmányok színesítik.

2. FINANCIÁLIS ÉS JOGI KÉRDÉSEK MODULJA

A modul segít áttekinteni a vállalkozás anyagi helyzetét, a pénzügyi folyamatokat, valamint azok illeszkedését az adott jogi keretekhez. Ebből kiindulva támogatja az új stratégia kialakítását és az ehhez szükséges anyagi források feltárását, beleértve az adóoptimalizálás problematikáját. A modul célja a generációs átmenet pénzügyi vetületének vizsgálata, ennek alapján az átmenet megkönnyítéséhez különböző technikák kidolgozása, egészen új üzleti modell, üzleti terv készítéséig. Ennél a modulnál is „best practice” gyakorlati példák egészítik ki a tananyagot.

3. SZOCIÁLIS ÉS KULTURÁLIS MODUL

A modul áttekinti a generációs átmenet szociális és kulturális aspektusait, főképpen a családi kkv-kra koncentrálna: öröklési problémák; a céget nem öröklő leszármazottak kezelése. A szociális-érzelmi tőke és a bizalom szerepe a szociális tőke kihasználásában. A céget átvevők segítése azon képességek fejlesztésében, melyek szükségesek az új piaci lehetőségek megtalálásához.

A generációs „árnyék” kezelése; az alapító jogi ereje befolyásolhatja az átvevő stratégiai hozzáállását. Formális átmeneti terv szükségessége; ennek függése a vállalkozás méretétől. Különbségek első és sokadik generációs cégek generációváltásában. Átmenet az alkalmazotti problémák fényében. A családi vállalkozásokat az általános kkv-któl megkülönböztető jelenségek az átmenet vonatkozásában. Megkülönböztetés a gyártó és a szolgáltató vállalkozások között az átmenet tekintetében. A nemzeti kulturális különbségek és a változó családi modellek hatása az átmenet kezelésében. A tulajdonos és a menedzser egybeesésének negatív hatásai.

4. MENTORKÉPZÉSI MODUL

A modul célcsoportját olyan vállalkozók, vagy volt vállalkozók alkotják, akik mentori feladatok ellátására aspirálnak kkv-k generációváltási problémáinak megoldásában. A képzés foglalkozik a kkv-kkal való bizalmi együttműködéshez szükséges „soft” készségek meghatározásával és fejlesztésével. Ezután, az előző modulok eredményinek a felhasználásával a modul meghatározza azokat a témákat és területeket, ahol a mentornak be kell avatkoznia. A képzésnek ez a része kis munkacsoportokban zajlik, ahol konkrét példákra dolgozva a mentorjelöltek akciótervet dolgoznak ki a szükséges mentori beavatkozásokra. A beavatkozások empátikus jellegének kidolgozására külön hangsúlyt fektetnek. A képzés végén a résztvevők globális tudásának és „soft” képességeinek mérésére kerül sor.

Komoly fejlesztés

az ország legjobb gimnáziumában

Hamincöt darab új számítógépet adományozott közösen a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) és Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzata a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumnak. Az új informatikai géppark értéke nagyságrendileg 8 millió forint volt. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége és Józsefváros Önkormányzata

ta közös céljának tekinti az iskolai informatikai oktatás fejlesztésének elősegítését, ezzel is hozzájárulva a fiatalok könnyebb jövőbeli munkaerő-piaci elhelyezkedéséhez. Az MGYOSZ és Józsefváros Önkormányzata e célból támogatta a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium informatikai parkjának fejlesztését. Az adományt 2016. január 26-án adták át ünnepélyes keretek

között a gimnáziumban. Az eseményen beszédet mondott Szokolai Tibor, az intézmény megbízott igazgatója, dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke, valamint Egyri Attila, Józsefváros alpolgármestere.

„Iskolánkban 1962-től indult el a speciális matematikai képzés, melynek köszönhetően nemzetközi szinten is ismert lett az intézményünk. Tanulóink az általános és gimnáziumi osztályokban is kimagasló eredményeket érnek el a különböző hazai versenyeken évtizedek óta. A nemzetközi diákolimpiákon 271 résztvevőnk volt eddig, és ezt a számot egyik hazai iskola sem közelíti meg. Az informatika oktatás is fontos része képzésünknek, de az ehhez szükséges számítógépparkunk csak részben felelt meg a modern követelményeknek, ezért is köszönjük az önkormányzat és az MGYOSZ felajánlását” – mondta el Szokolai Tibor, a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium megbízott igazgatója.

Dr. Futó Péter az MGYOSZ elnöke beszédében kiemelte: „A technikai fejlődés megállíthatatlan, ebből adódóan pedig előbb-utóbb mindenkinek megfelelő informatikai tudással kell rendelkeznie, ha sikeres akar lenni a munkaerőpiacon. Kimutatások szerint már most is a munkavállalók 80%-nak van szüksége ilyen jellegű ismeretekre fel-

dataik ellátásához. A hazai munkaadók 60%-át képviselő MGYOSZ elnökeként mindig is hangsúlyoztam, hogy az oktatás kérdése hosszú távon befolyásolja egy nemzetgazdaság sikerességét. Egyrészt létfontosságú lenne a kereslethez igazított professzionális szakképzési rendszer megteremtése, másrészt pedig már az általános iskolákban és a középiskolákban is nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a reáltantárgyak képzésére, a nyelvtudás és a számítástechnikai ismeretek bővítésére. Ez utóbbi szempontjából fontos a most átadott korszerű számítógéppark” – tette hozzá.

„Ünnepélyes pillanat a mostani, amikor átadhatunk 35 új számítógépet az ország legjobb iskolájának. Amikor megkaptuk az iskola igazgatójától a megkeresést, úgy gondoltam, kötelező segítenünk és partnereket keresni, akik hozzánk hasonlóan gondolkodnak. Amikor egyeztettem erről dr. Futó Péter úrral, az MGYOSZ elnökével, ő kifejezetten nyitott volt, így az általa vezetett szervezet támogatásával a mai kornak megfelelő informatikai eszközparkot adhatunk át, amely méltó az ország legjobb iskolájához. Biztos vagyok benne, hogy fontos szerepet tölt majd be az új számítógéppark az iskola életében” – mondta Egyri Attila, Józsefváros alpolgármestere.

AZ ÖRÖK ELSŐ

A HVG által a legjobb középiskolákról készített lista első helyén 2015-ben is, sokad-szorra a Fazekas Mihály Gimnázium szerepel, stabilan. Utána az ELTE gyakorlóiskolái követnek. Az első 10 helyre mindössze 2 nem fővárosi intézménynek, a Veszprémi Lovassy László Gimnáziumnak és a Budaörsi Illyés Gyula Gimnáziumnak sikerült bekerülnie.

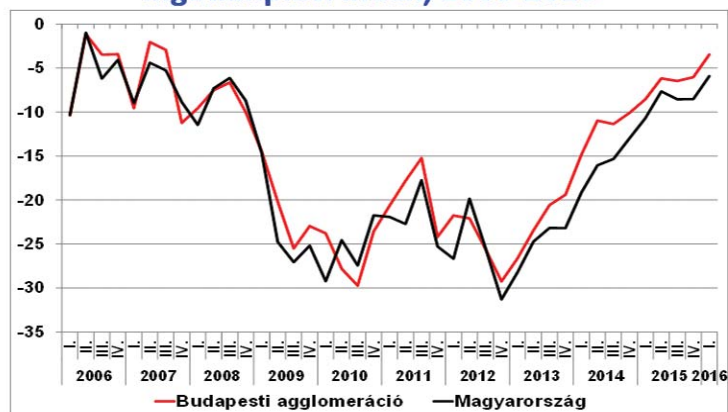
Kilencéves csúcson

a GKI-MGYOSZ Ingatlanindex

Az idei évtől az MGYOSZ támogatásával készül a GKI Gazdaságkutató Magyar Ingatlanpiaci felmérése. A 2016. januári felmérésének eredményei felfelé mutatnak.

A GKI-MGYOSZ fővárosi és magyarországi ingatlanpiaci index értéke 2016 januárjában egyaránt csaknem 3-3 ponttal magasabb volt az egy negyedévvvel ezelőttnél. Mindez 35 negyedévi csúcst jelent – utoljára 2007. III. negyedévében jártak ilyen magasságokban az indexek. Az ingatlanpiaci szereplők körében 2013 elejétől csaknem folyamatosan érezhető volt a várakozások javulása. A jelenlegi kilátások összességében rég látott derűlátást tükröznek, bár az egyes piaci

A fővárosi és a magyarországi GKI-MGYOSZ ingatlanpiaci index, 2006-2016

Forrás: a GKI felmérései

szegmensnek fejlődési pályái között vannak különbségek.

A GKI negyedévente szervez felmérést a vállalatok, az ingatlan foglalkozó cégek (fejlesztők, forgalmazók, tanácsadók és üzemeltetők), valamint a lakosság ingatlanpiaci terveinek, szándékainak és kilátásainak feltérképezése céljából. Az idei évtől a legnagyobb hazai munkaadói érdekvédelmi szervezet, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének (MGYOSZ) támogatásával valósulnak meg a felmérések. A jelen megkérdezés során 110 ingatlan foglalkozó cég, 1147 vállalat válaszolt. A lakossági minta 1000 fős, nem, életkor, lakóhely és iskolai végzettség szerint reprezentatív. A fővárosi és a magyarországi ingatlanpiaci indexek egy-egy számba sűrítik az egyes részpiacok (a

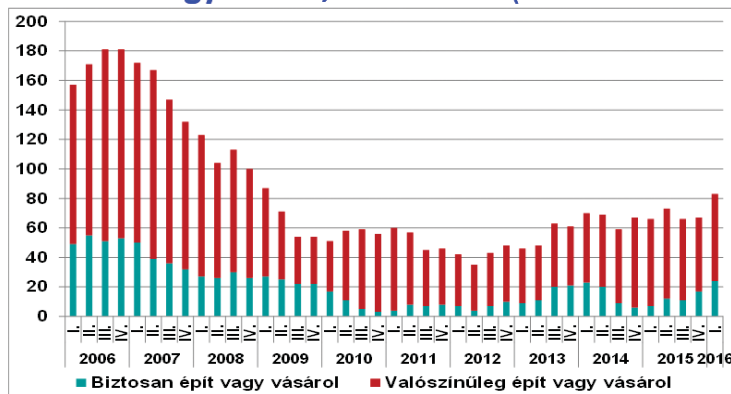
felmérési eredmények szerint „tombol a CSOK-láz”. Ugyanakkor a jelenlegi kilátások sokkal kevésbé acélosak, mint a válság előttié. A lakásfelújításra és korszerűsítésekre vonatkozó várakozások is javultak: az erre biztosan vállalkozók aránya 11, a valószínűleg vállalkozóké 20%-kal.

A válaszadó ingatlan foglalkozó vállalkozások a következő 12 hónapban a vidéki régiókban az egy negyedévvél ezelőttihez képest erőteljesen javuló, a fővárosban és környékén lényegében stagnáló piaci helyzetet várnak. A fővárosi piac a közelmúltban meglehetősen felpörgött, így ez utóbbi prognózis nem jelent borulást, csak a derültség nagyon enyhe mérséklődését. A nyugat-magyarországi kilátások most is számottevően kedvezőbbek a kelet-magyarországiaknál. A lakáspiaci indexek 2012 eleje óta – kisebb megtorpanásokkal, de – lényegében folyamatosan és számottevően növekednek. A jelen felmérés során a fővárosi 5, az országos 10 ponttal.

A használt lakások esetében Budapesten a válaszadók többsége (59%-a) immár áremelkedésre számít a következő 12 hónapban. A vidéki körzetekben még a stagnálást előre vetítők vannak többségben (a keleti régióban 43, a nyugati országrészben 53%). A vidéki területeken a várható áremelkedés mértéke csak viszonylag kismértékben nőtt az előző megkérdezéshez képest (keleten 2%-ra, nyugaton 4% közelébe). Nem így Budapesten, ahol az átlagosan várt áremelkedés az egy negyedévvél ezelőtti 2,4%-ról 6% közelébe került. Az új építésű lakások árai esetében a következő 12 hónapra vonatkozó prognózisok a korábbinál jóval erőteljesebb (5-8%-os) áremelkedésre utalnak.

A 2016 elején hatályba lépett lakáspolitikai intézkedések a válaszadók nagy többsége szerint a lakásépítésre pozitívan hatnak: 36% szerint jelentősen, 43% szerint kissé növelik azt, s mindössze 21%-uk szerint nem lesz érdemi hatás 2016-ban. A hosszabb távú hatást illetően egy kissé jobban szóródnak a vélemények, de az összességében ez esetben is egyértelműen pozitív. A kormány kínálta kedvezményekre várhatóan a leggyorsabban a fővárosiak csapnak le. Ha a rövid és középtávú hatásokról kialakult véleményeket összevetjük, a budapesti piac tűnik a kormányzati intézkedések legnagyobb nyertesének. A lakáspolitikai eszközök rövid és hosszabb távon is növe-

A lakosság lakásépítési és vásárlási szándékai a következő évben, 2006-2016 (ezer háztartás)

Forrás: a GKI felmérései

lakás-, az iroda-, az üzlethelyiség- és a raktárpiacnak) következő egy évben várható helyzetére vonatkozó várakozásokat, s ezzel összefoglaló képet adnak az ingatlanpiaci kilátásokról.

LAKÁSPIAC: CSOK-HATÁS

A lakásvásárlásra és építésre vonatkozó lakossági várakozások jelentősen javultak az egy negyedévvél ezelőttihez képest. A következő egy évben lakást vásárolni vagy építeni biztosan szándékozó háztartások száma 41, az ezt valószínűleg szándékozóké 18%-kal emelkedett a tavaly októberhez képest. Mindez hétéves csúcsot jelent – hasonlóan kedvező adatokat 2009 elején regisztrálhattunk. A bejelentett lakáspolitikai intézkedések tehát igencsak megmozgatták a lakosság fantáziáját, a

lik a forgalmat a használt lakások piacán. Az idei évet illetően így vélekedik 66%-uk, nem vár érdemi hatást 27%-uk, s 7%-uk szerint csökken ezáltal a forgalom. A hosszabb távú hatás esetében ugyanezek az arányok: 64, 30 és 6%. A forgalom várható emelkedésére vonatkozó várakozás fényében nem meglepő, hogy a válaszadók szerint az intézkedések áremelkedést generálnak. A válaszadók 80%-a szerint ezek 2016-ban, kétharmaduk szerint hosszabb távon is áremelő tényezők.

ÉPÍTÉSI TELEKPIAC: VALÓSÁGOS ROBBANÁS

A válaszadó ingatlanokkal foglalkozó cégeknek a következő egy évre vonatkozó telekpiaci kilátásai az előző felméréshez képest Nyugat-Magyarországon jelentősen, de a másik két régióban is komoly mértékben javultak. A budapesti agglomeráció képviselői már egy negyedévvvel ezelőtt is túlkeresletről számoltak be, hozzájuk most a nyugati országrész válaszadói is csatlakoztak. A fővárost illető, korábban tapasztalható derülletés – vélhetően a bejelentett lakáspolitikai intézkedések hatására – a vidéki területekre is kiterjedt. Az eufória az árakra vonatkozó várakozásokban is megjelenik. A válaszadók a fővárosban két számjegyű, de a vidéki körzetekben is 7-8%-os áremelkedést várnak a következő 12 hónapban.

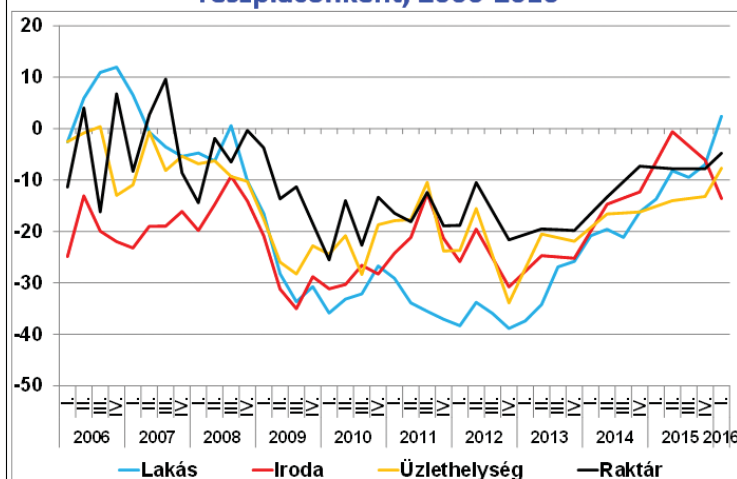
IRODAPIAIC: JAVULÓ KIHASZNÁLT-SÁG, ROMLÓ KILÁTÁSOK

A jelen felmérés eredményei szerint Budapesten és környékén a kihasználtság tovább javult. E kedvező tendencia 2014 végétől érezhető. A budapesti átlag 2015. negyedik negyedévében (82%) csaknem nyolcéves csúcsra került. Vidéken vegyes a kép: a keleti régióban az egy negyedévvvel ezelőtti 67%-os kihasználtság 70%-ra nőtt, míg a nyugatban a korábbi 75%-os mutató 72%-ra csökkent. Az irodapiaci kilátások harmadik negyedévé romlanak, jelezve, hogy a korábbi – egyébként kirívóan derült – várakozások nem voltak teljesen megalapozottak. Az irodapiaci index 2016. januárban a fővárosra vonatkozóan 3, az ország egészére vonatkozóan csaknem 8 ponttal csökkent. A várakozások lényegében visszatértek a 2014. negyedik negyedévi szintre. A piac tehát a korábban gondoltnál lassabb ütemben fejlődhet. A fővárosi agglomerációban enyhe többségbe kerültek a következő 12

hónapban növekvő bérleti díjakra számítók (átlagosan 3%-ot gondolnak), vidéken továbbra is a stagnálás lehet az alaptendencia.

Az elmúlt két évben a fővárosra vonatkozó kilátások lényegében stagnáltak, az ország egészére vonatkozóak pedig csak lassan javultak. A jelen felmérés adatai mindkét szegmensben jelentős pozitív változás következett be: a fővárosra és környékére, illetve az ország egészére vonatkozó üzlethelyiség-piaci index egyaránt 6-6 ponttal emelkedett. A derülletés nem terjedt ki a keleti országrészre, itt enyhén romló piaci helyzet várható. A bérleti díjak komolyabb (3-5%-os) emelkedése a fővárosban és Nyugat-Magyarországon várható, a keleti országrészben stagnálás valószínű.

A magyarországi GKI-MGYOSZ ingatlanpiaci indexek részpiacokonként, 2006-2016

Forrás: a GKI felmérései

LOGISZTIKAI INGATLANPIAC: SZERÉNY JAVULÁS

A logisztikai ingatlanpiacon a kereslet lassan élénkül, a kihasználtság emelkedik. A jelen felmérés adatai szerint a fővárosi agglomerációban 82, a nyugati országrészben 83, a keleti régióban 67%-os a raktárak kihasználtsága. Az ország egészére vonatkozó raktárpiaci index az előző felméréshez képest 3, a fővárosi piacot jellemző index 2 ponttal emelkedett. Országos átlagban a bérleti díjak esetében a stagnálást várók vannak többségben, de a fővárosban és környékén, valamint Nyugat-Magyarországon a válaszadók komoly arányban várnak emelkedést (mégpedig átlagosan 3-4%-ost).

KREATÍV SZABADSÁG, ÖRÖMTELI MUNKA

„Paradoxon, hogy a jó vezetés titkához épp akkor jutunk el a legkönnyebben, ha elfeledkezünk mindazokról az eszközökről, amelyekre a menedzserek a legszívesebben támaszkodnak. Jó hír viszont, hogy a Google alkalmazta elvekre bármely csapat munkáját fel lehet építeni” – egy olvasásra csábító idézet a könyvből.

Világelső cégtől érdemes tanulni, főként, ha az tanít, aki ott ténylegesen csinálja is a tartós sikert. „Ez a könyv arról szól, miként gondolkodunk a munkatársainkról, mi mindent tanultunk az elmúlt 15 évben” – olvasható a könyvben. S az alábbiakban saját kommentár helyett gyakran inkább idézek a könyvből, mert ezek a gondolatok jelzik igazán, érdemes e könyvet elolvasni.

A Magyar Gyáripar 2015/8. számában szoltunk a *Google felső vezetői, Google - Így vezetünk mi* c. könyvéről. Ott is láttuk, hogy náluk a siker egyik legfőbb forrása, az alapvető innováció talán mindennél inkább maga a cégvezetés mikéntje. Az elválaszthatatlanul összefonódik azzal, hogy a Google legfontosabb vagyona, versenyképessége fenntartásának kulcsa az intellektuális tőkéje, ebben pedig az embereinek alkotókészsége és -tudása még a szervezetben felhalmozott tudásnál is fontosabb. Ez teszi különösen figyelemre méltóvá Bock e könyvét. Ő 2006 óta a Google elsősorú humánpolitikai vezetője. A Wikipedia azt írja róla, hogy „amióta a Google-nél van, a cég a világ különböző helyein 30-nál is többször kapta meg „A legjobb munkahely” minősítést (amint Bock írja: „Mióta beléptem a vállalathoz, a *Fortune* magazin korábban soha nem látott módon öt ízben választotta meg az USA Legjobb Munkahelyének”), és száznál többször „A legjobb munkaadó” díjat, 2010-ben pedig a HR Resources Magazine öt nevezte meg „Az év legjobb humánpolitikai vezetője”-ként”. Mindez

LASZLO BOCK

A Google titok Irányítsd és éld az életed

Tippek a világcég alelnökétől

Bookline, 2015

látványosan igazolja a könyvből meríthető értéket. „Mindenki azt szeretné tudni, hogyan működtetjük a Google-t, mi a titkunk. Miben rejlik a Google szellemisége? Honnan jönnek az újító ötletek? Tényleg mindenki azzal foglalkozhat a munkaideje 20%-ában, amihez kedve van?” Ez utóbbi egyébként a Google egyik korai innovációja, amellyel a dolgozóinak kreativitását igyekszik szabadjára engedni, s amely különösképp megragadta a kutatók figyelmét. „Még alkalmazottaink is sokszor csodálkoznak, miért teszünk valamit éppen így vagy amúgy. Minek fordítunk annyi időt új emberek keresésére és felvételére? Miért épp ezeket a juttatásokat kínáljuk, nem másokat? A Google-titok választ próbál adni ezekre a kérdésekre.” „A Google-nél nemigen vannak szabálykönyvek, előírások – ez a könyv tehát nem a hivatalos irányvonalról íródott. Az én személyes értelmezésemet tartalmazza arról, hogy mitől és hogyan működik a Google.” „Nem ismerjük mi sem az összes megoldást – tettünk azonban néhány meglepő felfedezést arról, hogy miként lehet a megfelelő embereket a legkönnyebben megtalálni; és miként lehet a szabadság kreatív és örömteli környezetében elérni, hogy fejlődjenek és a cégnél maradjanak.” „A siker titka, vagyis az, ahogyan a Google az emberekkel bánik, mindenhol megismételhető. Nem minden cég engedheti meg magának, hogy az olyan juttatásokat, mint az ingyeneztetést átvegye, de azt, amitől a Google olyan nagyszerű, mindenki le tudja másolni.” **Dr. Osman Péter**